

Püritanizm ve Dinî/Ahlâki Yozlaşma: Nathaniel Hawthorne'un *Kızıl Damga'sı*

İsmail Öğretir*

Özet

Teolojik kaynağını Kalvinizm'den alan Püritanizm, Amerika Birleşik Devletleri'nin bugünkü dinî, kültürel, siyasi, ekonomik ve toplumsal panoramasının değerlendirilmesinde önemli bir yer tutar. 1620'de Amerika'ya ilk gelen Püritanlar Plymouth, Massachusetts'de bir koloni kurmuşlar, 1630'lu yıllarda ikinci bir göçmen dalgası başlamıştır. Bu grup günümüzde Boston olarak bilinen bölgede Massachusetts Bay Colony adını verdikleri bir cemaat kurmuşlardır. Kendi dışındaki din ve dünya görüşlerine müsamaha göstermeyen bu Püritan cemaat, Nathaniel Hawthorne'un *Kızıl Damga'sının* tam da merkezini oluşturur. Amerikan Rönesansı olarak bilinen dönemde bir ahlâkçı olarak özgün eserler veren Nathaniel Hawthorne, dedelerinin koloni yıllarında Püritan olmayanlara karşı yargıç olarak gerçekleştirdikleri zulüm ve adil olmayan suçlamalar ve infazlardan dolayı her zaman sıkıntı duymuş, kendisini suçluluk duygusundan kurtaramamıştır. Belki de bu yüzden *Kızıl Damga* adlı eserinde kasvetli Püritan dünyasını aslına uygun biçimde yeniden üretirken, Püritan tarihine karşı ahlâk yasasını betimlemeye ve Püritan inancının bozulmuş yönlerini gözler önüne sermeye çalışmıştır. Bu çalışmada Nathaniel Hawthorne'un yaşamıyla yazdığı eser arasındaki ilişki, Püritan Amerika eleştirisi ve dinî/ahlâki yozlaşma, başeseri *Kızıl Damga* üzerinden ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nathaniel Hawthorne, *Kızıl Damga*, Püritanizm, dinî/ahlâki yozlaşma

Puritanism and religious/moral corruption: *The Scarlet Letter* by Nathaniel Hawthorne

Abstract

Puritanism, theologically rooted in Calvinism, has an important place to evaluate the current religious, cultural, political, economic and social panorama of the U.S. The first Puritans who came to America in 1620 settled in Plymouth, Massachusetts, in 1630s a second immigration wave began. This group established a community called Massachusetts Bay Colony in an area known today as Boston. This Puritan community which did not tolerate any dissenting religious or world views is the very center of *The Scarlet Letter* by Nathaniel Hawthorne. Hawthorne who produced original works as a moralist in the period known as the American Renaissance was distressed and had guilty conscience because of cruelty and unfair accusations and executions by his great great father and great father as judges at that time. Perhaps due to this fact, he tried to describe the moral law against the Puritan history and to show the corrupted aspects of Puritan faith while reproducing the gloomy Puritan world literally in his works. In this study the relationship between the life of Hawthorne and

* Doç. Dr., Atatürk üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi, iogretir@erzurum.edu.tr.

his work, his criticism of Puritan America, and religious/moral corruption are treated through his masterpiece, *The Scarlet Letter*.

Keywords: Nathaniel Hawthorne, *The Scarlet Letter*, Puritanism, religious/moral corruption

“... günahın insan ruhunda açtığı yarığın bu ölümlü dünyada kapanması imkânsızdır.” *Kızıl Damga*, 190

1850’li yıllarda Amerikan Rönesansı olarak bilinen dönemde Ralph Waldo Emerson, Henry David Thoreau, Walt Whitman, Edgar Allan Poe, Emily Dickinson, Herman Melville¹ gibi yazarlarla birlikte özgün eserler veren Nathaniel Hawthorne, bir ahlâkçı ve bir sanatçı olarak tanınır. Amerikan yaşamının etik karmaşasının ölçülmesinde bir ahlâk ikonu; evrensel, zamana dayanıklı, temel ahlâkî değerlerin destekleyicisi ve usta bir edebiyatçı olarak karşımıza çıkar. Bir ahlâkçı olarak ilgi duyduğu temel konu gurur ve tecrit olma veya dinî terminolojiyle aslî günah ve düşüştür. Öte yandan romans teorisi ve kullandığı semboller, alegoriler ve imgeler de dikkate değerdir.² Aslında bunlar birbirleriyle yakından ilişkilidir. Hawthorne’nun içsel ve ahlâki dünyası dışsal ve estetik dünyayla iç içedir. Etik ve estetik dünyaların her ikisinde de ikamet eder. Bir ahlâkçı olarak ciddi mesajlar verirken, bir sanatçı olarak bu mesajları incelikle sergiler.³ Romanlarını “psikolojik romans” olarak tanımlayan Hawthorne, “bizim ortak doğamızın derinliklerine tünel kaz” dığını söyler.⁴ *Twice Told Tales*’den⁵ (birinci cilt 1837, ikinci cilt 1842) tamamlamadığı *Dolliver Romance*’a (1863) kadar Püritan tarihine karşı ahlâk yasasını betimlemeye çalışır. Kasvetli Püritan dünyasını aslına uygun biçimde yeniden üretir. Hawthorne’a göre bu dünya kendi başına bir dünyadır.⁶ Bu çalışmada Nathaniel Hawthorne’un yaşamıyla yazdığı eser arasındaki ilişki, Püritan Amerika eleştirisi ve dinî/ahlâki yozlaşma, başeseri *Kızıl Damga* (*The Scarlett Letter*)⁷ üzerinden ele alınacaktır.

¹ Milton Meltzer, *Nathaniel Hawthorne: A Biography*, Twenty-First Century Books, 2007, Minneapolis, s. 9.

² Keiko Fujie, “Hawthorne’s Light & Dark in *The Scarlet Letter*”, *Osaka Literary Review*, 1980-11-30, s. 116.

³ Harry Levin, *The Power of Blackness*, Vintage Books, New York, 1958, s. 68.

⁴ David Levin, “Nathaniel Hawthorne, *The Scarlet Letter*”, *The Voice of America, Forum Lectures, The American Novel*, United States Information Agency, Washington DC., 1977, s. 11.

⁵ Hawthorne’un Türkçeye çevrilmiş eserleri Türkçe karşılıklarıyla, çevirisi yapılmamış eserleri orijinal isimleriyle verilecektir.

⁶ Kahloul Imene, *Puritanical Dimensions in The Scarlet Letter: Moral Demands Versus Individual Needs*, Mohamed Khider University – Biskra Faculty of Letters and Languages Department of Foreign Languages English Branch, 2011/2012, Algeria, s. 6.

⁷ Nathaniel Hawthorne, *Kızıl Damga*, çev. Z. Gülümser Ağırer Çuhadar, Arion Yayınevi, İstanbul, 2002. Romana yapılan göndermeler metinde parantez içinde KD kısaltması ve sayfa numarasıyla gösterilecektir.

Nathaniel Hawthorne

Amerika Birleşik Devletleri'nin önde gelen romancılarından ve kısa öykü yazarlarından Nathaniel Hawthorne 4 Temmuz 1804'te Salem, Massachusetts'te doğdu, 19 Mayıs 1864'te Plymouth, New Hampshire'da öldü. Alegorik ve sembolik öyküde usta olan yazar, en çok *Kızıl Damga* (1850), *The House of the Seven Gables* (1851) ve *The Blithedale Romance* (1852) ile tanınmaktadır. Hawthorne'un edebi kariyeri hayatındaki dönüm noktalarıyla şekillenmiştir. Bu yüzden bunlara kısaca bakmak yerinde olacaktır. Hawthorne'un gemi kaptanı olan babasının 1808 yılında ölmesi üzerine annesi, oğlu ve iki kızıyla ailesi Manninglerin yanına döner. Hawthorne 1816-1819 yılları arası dönemi annesi ve kız kardeşleriyle Raymond, Maine'de geçirir. Daha sonra Salem'e dönerler ve Hawthorne hem üniversite eğitimine hazırlanır hem de Manninglerin ofisinde çalışır. 1821-1825 yılları arasındaki dönemde Hawthorne, Bowdoin College'da eğitim görür. Burada İskoç filozoflarından etkilenen yazar yeti psikolojisine –rüyada değil, uyanıklık durumunda istencin düzenlediği, ayrı ancak etkileşimli güçlere (algı, akıl, hafıza, fikirlerin çağrışımı ve imgelem) sahip, birlikli bir zihin inancı ve tatminin bütün yetiler ve duyarlık alanında canlılığı gerektirdiği görüşüne– özel ilgi gösterir ve bu ilgi romanlarında da hissedilir. Bowdoin College'daki üç sınıf arkadaşıyla ilişkisi ömür boyu sürecektir: Franklin Pierce Amerika Birleşik Devletleri'nin on dördüncü başkanı olacak, Horatio Bridge ilk kitabının yayınlanmasına yardımcı olacak ve Henry Wadsworth Longfellow ilk kitabını gözden geçirecektir. 1828'de kendi imkânlarıyla üniversite deneyimlerine dayanan bir roman olan *Fanshawe*'u yayınlar, ancak daha sonra bu romanı reddeder. Kısa öykülerinden bazılarını derlemeler şeklinde yayınlamak ister, ancak yayıncı bulamadığından bir kısmını yok eder, bir kısmını da dergilere gönderir. 1836'da kız kardeşi Elizabeth'in yardımıyla *The American Magazine of Useful and Entertaining Knowledge*'ın editörlüğünü yapar ve en çok satanlar arasında yer alan çocuk kitabı *Peter Parley's Universal History*'yi yazar.⁸

1837'de, Hawthorne *Twice-told Tales*'i yayınladığında dönemin önemli edebiyatçılarından Longfellow yazarı şiirsel gücünden, üslubundan ve New England'a özgü malzemesinden dolayı över. Kitapta yer alan, insanların birbirlerinden sakladığı suçlar ve insanın sadece kendisiyle meşguliyetinin doğuracağı tehlikeler üzerine bir kıssa olan "The Minister's Black Veil," *Kızıl Damga*'nın habercisi gibidir. Ancak *Twice-told Tales*'de yer almayan daha karmaşık iki öykü, "My Kinsman, Major Molineux" ve "Young Goodman Brown" bireyin karmaşık içsel yaşamını ve toplumla karşılıklı ilişkisini ele alır, basit ahlâki yargılara karşı uyarıda bulunur ve Püritanizm hakkındaki göstermelik

⁸ http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (06.01.2016).

varsayımlara karşı çıkar. Hawthorne eserleriyle yüzeysel gerçekliğin ötesine geçmeye ve asla tam olarak anlaşılabilen bilgiyi aktarmaya çalışır.⁹

Hawthorne, 1839 yılında Boston Gümrük Dairesinde çalışmaya başlar. 1840 yılında bu görevinden ayrılır. 1842’de Sophia Peabody ile evlenir ve Concord’a taşınır. Burada Emerson, Thoreau gibi zamanının önde gelen transandantalistleriyle dostluk kuran Hawthorne, transandantalistlerin insane doğasının potansiyeli hakkındaki iyimserliklerini paylaşmaz. Bir süre Concord’da yaşayan Hawthorne, daha sonra 1845’te Salem’e dönecek ve Gümrük Dairesinin müfettişliğine atanacaktır. Ancak 1849’da hükümetteki değişiklikten dolayı buradaki işini kaybeden Hawthorne, birkaç ay içerisinde yoğun bir çalışma neticesinde başeseri *Kızıl Damga’yı* (1850) yayımlar. Annesinin ölümünün verdiği üzüntü ve işten çıkarılmasından duyduğu öfke, romanın önsözünde yer alan “Gümrük Dairesi”nde açıkça hissedilir. Burada yazar Gümrük Dairesinde çevrilen entrikalar üzerinden Püritan Amerika’yı ve kendi toplumunu eleştirmektedir. 1850’de Berkshires’a taşınan Hawthorne ecdadına ait suçu yüklenen bir Salem ailesini konu edinen ikinci romanı *The House of the Seven Gables’ı* yayımlar. 1853-1857 yılları arasında Liverpool Konsolosluğu yapan Hawthorne daha sonraki iki yıl boyunca Roma ve Floransa’da yaşar ve son romanı *The Marble Faun’u* tamamlar. 1860’da Concord’a dönen Hawthorne sağlık sorunlarıyla karşılaşır. Beklentilerinin gerçekleşmemesinden ve Amerika İç Savaşı’nın (1861-1865) gerçeklerinden dolayı çok endişelidir. Köleliğin kötü olduğuna inansa da kölelik karşıtlarının başarılı olacağına inanmaz. 18 Mayıs 1864’te ölür. Eleştiri çevrelerinde Hawthorne insanlık durumunu ve Püritan dönemden kendi dönemine Amerikan kimliğini sorgulayan, zeki ve geniş görüşlü bir yazar olarak görülmektedir.¹⁰ Bu yüzden Püritanizme kısaca göz atmak, *Kızıl Damga’yı* değerlendirmek açısından yerinde olacaktır.

Kalvinizm, Püritanizm ve Amerika

Püritanizm tarihsel olarak yaklaşık 1560’larda dinî bir reform hareketi olarak Kraliçe I. Elizabeth döneminde başlamıştır. Bu reform hareketine Püritanizm denir, çünkü takipçileri Anglikan Kilisesini yozlaşmış formlardan arındırmak¹¹ isterler. Püritanlar aslî günah ile insanlığın çalışmaya, acı çekmeye ve ölüme mahkûm olduğunu düşünürler. Püritanizm herkesin dinî konumunu sorgulamaya açar.¹²

Püritanizmin teolojik olarak dayandığı Calvinizm, Pelagius adı ile bilinen 5. yüzyıl Britanyalı rahibe kadar geri götürülebilir. Pelagius “aslî günah” doktrinini reddetmiş ve insanın mutlak bir “özgür irade”ye sahip olduğunu ve bununla

⁹ http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (06.01.2016).

¹⁰ http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (06.01.2016).

¹¹ İngilizcede “to purify” fiili arındırmak, arıtmak, saflaştırmak anlamlarına gelmektedir.

¹² J. A. Leo Lemay, *An Early American Reader*, United States Information Agency, Washington DC, 1993, s. 173.

Tanrı'ya inanabileceğini ya da inanmayacağını öne sürmüştür. Pelagius'un muhalifi Augustine ise insan iradesinin asla özgür olmadığını ve yalnızca Tanrı insana rahmet ettiğinde insanın ona hizmet etmeyi seçeceğini söyler. Augustine insanın seçme özgürlüğünü Hz. Âdem günah işlediğinde ve cennetten kovulduğunda kaybettiğini öğretir. Augustine'in görüşü Katolik Kilisesi tarafından kabul edilirken, Pelagius kâfir olarak yaftalanıp aforoz edilmiştir. Zamanla Katolik Kilisesi "Sakramentler" doktrinine yönelmiş ve kilisenin merkezî gücü protestoların yükselmesine neden olmuştur. 15. yüzyılın sonlarında mesele keskinleşmiş ve hümanist ve Roma Kilisesine bağlı bir teolog olan Erasmus sert bir eleştiriyi Hz. İsa'ya inanma yönünde insanın karar verme özgür iradesinin olduğunu öne sürmüştür. Buna Protestan Reformcu Martin Luther "İnsan İradesinin Esareti" teziyle karşılık vermiş ve böylece Protestant Reformasyonu, Katolik eğitimi almış ancak bağımsız İncil çalışmalarıyla Katolik Kilisesinin pratiklerini sorgulayan, protesto eden ve reform isteyen Luther, Calvin ve Zwingli gibi figürler tarafından başlatılmıştır. 1530 civarında Calvin Katolik Kilisesi'nden ayrılmış ve 1536'da *Institutes of Christian Religion* kitabını yayınlamıştır. Yaşamı boyunca bu düşünceleri geliştirmeye çalışmıştır, ancak bu eser daha sonra "Kalvinizm" (Calvinism) adıyla bilinecek mezhebin temelini oluşturmuştur. 16. yüzyılın ikinci yarısında Calvin'in doktrinleri Hollanda'nın resmî dini olarak kabul edilmiştir¹³.

Kalvinizm Tanrı'nın her şeyi kontrol eden hâkimiyetine güçlü vurgusu ile bilinir. Bu nihâî doktrin Kalvinizm'i özetleyen beş husus ile şekillenir:

1. Dünyayı yaratan ve yöneten, ama insanların sınırlı akıllarının kavrayamayacağı mutlak, yüce bir Tanrı vardır.

2. Her birimizin kurtuluşu (seçilmesi) ya da helâkı (lânetlenmesi) Tanrı tarafından önceden belirlenmiş olup kişinin kendi çabasıyla önceden belirlenen bu âkıbeti değiştirmesi mümkün değildir.

3. Tanrı dünyayı kendi şanı için yaratmıştır.

4. İster seçilmiş ister lânetlenmiş olsun bireyin dünyadaki ödevi, Tanrı'nın şanı için çalışmak ve yeryüzünde Tanrı'nın hâkimiyetini kurmaktır.

5. İnsan için kurtuluş ancak tanrısal merhametle mümkündür. Kilise ve âyinlerin yardımıyla kurtuluşa ermek mümkün değildir; kurtuluşu bahşetmek Tanrı'nın elindedir. Bu yetki Kilise ve Papazlar tarafından tasarruf edilemez.¹⁴

Ahlâk sistemi bakımından Calvin'in en önemli özelliği ilâhi takdir üzerinde ısrarla durmasıdır: Tanrı bazı insanları ebedî lânete mahkûm etmiştir. Bazı insanlar ise doğuşlarında Tanrı'nın bağışlamasına nâil olurlar. Böylece Calvin, Augustine'inkine benzeyen bir görüşü savunmaktadır. Bazı insanların hayır için, bazılarının şer için seçilmesinin sebebini insan aklı açıklayamaz. Ne kadar çaba

¹³ Kevin Hall, *Calvinism, Introduction to the Study of Calvinism*,

<http://www.biblestudyguide.org/ebooks/kevinhall/calvinism-te.pdf>, (07.01.2016).

¹⁴ İshak Torun, "Kapitalizmin Zorunlu Şartı 'Protestan Ahlâk'", *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2002 III/2, 93, ayrıca bkz., Michael Horton, *For Calvinism*, Zondervan, Michigan, 2011, s. 15.

gösterirlerse gösterebilirler insanlar kaderi değiştiremezler. Calvin'in ilâhi takdir teorisi çalışmaya çok değer verir. Calvin, insanların kurtuluşa erişmesinin kendi ellerinde olmadığını söylese de devamlı çalışmayı ve faaliyette bulunmayı şiddetle tavsiye eder.¹⁵ Hatta, *Kızıl Damga*'da rahip Arthur Dimmesdale'in durumunda olduğu gibi, kişinin mesleğindeki başarısı onun seçilmişler arasında olduğunun bir işareti olarak kabul edilir.

Kalvinizm'den doğan Püritanizm ilâhî takdiri vurgular ve toplu ibadetlerde Kutsal Kitap'ın rehberliğini talep eder. İlk Püritanlar Elizabeth dönemi dinî kurumunu siyasî bulurlar; âyinlerde ve dinî hiyerarşide fazlasıyla Katolik olduğunu öne sürerler. Temel olarak âyinlerin daha sade olması ve dinin birey ile Tanrı arasında yoğun bir ruhsal ilişkiyi içermesi gerektiğine inanırlar. Oysa o dönemde İngiltere'de ruhban sınıfı ile hükümet, birey ile Tanrı arasındaki ilişkide aracılık eder. Püritanlar bu duruma karşı çıktıkları için İngiltere'de cezalandırılırlar. Bu cezalardan kurtulmak için bir kısmı Hollanda'ya bir kısmı Amerika'ya gider.¹⁶ Massachusetts'de ayrı bir koloni kurmak için Mayflower gemisine binip Plymouth'a ulaşan Püritanlar, bunun tarih ve din için yeni bir başlangıç, kıyametten önceki bin yıllık saadet döneminin başlangıcı olacağına inanıyorlardı. Yeni şehirler, ülkeler kurma, erdemi öğretme ve âdil olmayan şeyleri düzeltme sürecinde gerçekten yeni ve temiz bir başlangıç buluyorlardı.¹⁷

1620'de Amerika'ya ilk gelen Püritanlar Plymouth, Massachusetts'de doğal ve toplumsal tehlikelilerle dolu bir koloni kurarlar. Kolonicilerin yarısı daha ilk yılda hayatlarını kaybederken, diğer yarısı baharın gelmesiyle ve Kızılderililer'in müdahalesiyle kurtulurlar. 1630'lu yıllarda ikinci bir göçmen dalgası başlar ve 1640'a kadar New England'daki yerleşimci sayısı yirmi beş bini geçer. 1930'lardaki ikinci grup günümüzde Boston olarak bilinen bölgede Massachusetts Bay Colony adını verdikleri bir cemaat kurarlar.¹⁸ Kendi dışındaki din ve dünya görüşlerine müzahama göstermeyen Püritanizm, *Kızıl Damga*'nın tam da merkezini oluşturur.

Tanrı'nın seçilmiş Amerikan Halkı'na vaatleriyle ilgili pek çok varsayım, bir çeşit mitoloji hâline gelerek kuşaktan kuşağa modern döneme aktarılmıştır. Erken Püritan büyüklerinden John Winthrop ve William Cotton Mather'ın etkisi çok yaygındır. Dinî konulardaki etkileri azalmış olsa da toplumsal idealleri pek çok Amerikalı'yı nesiller boyunca işlemiştir. Cotton Mather'ın Avrupa'daki eksikliğinden başlayıp Amerikan özünün oluşumuna etkisine kadar Hristiyan dininden bahsettiği düz yazı epiği, *Magnalia Christi Americana or the Ecclesiastical History of New England* (1702) Birleşik Devletler'de hâlâ pek çok dinî ve siyasî konuşmada etkisini sürdürür. Bu Hristiyan Amerika ütopyası görüşü, ilk kez

¹⁵ Adnan Güriz, "Avrupada reform hareketi ve mülkiyet sorunu", <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/335/3397.pdf> 256-257, (05.01.2016).

¹⁶ Richard Ruland and Malcolm Bradbury, *From Puritanism to Postmodernism: a History of American Literature*, Penguin Books, New York, 1991, s. 8.

¹⁷ Ruland and Bradbury, *a.g.e.*, s. 8.

¹⁸ Wendy C. Graham, *Gothic Elements and Religion in Nathaniel Hawthorne's Fiction*, Tectum Verlag DE, Marburg, 1999, s. 60.

1630'larda *Kızıl Damga'* da bahsi geçen (141, 143,148, 149) John Winthrop (1630'da püritan göçmenlerle birlikte Arbella adlı gemiyle Salem'e gelmiştir) tarafından ifade edilmiştir.¹⁹ Erken Püritan ideallerinin Amerikan tevârusü olarak 19.yüzyıldaki Açık Kader (Manifest Destiny) ve Amerikan Rüyası (American Dream) siyasî tutumu gösterilebilir.²⁰

Açık Kader terimi açıkça belirlenmemiş bir alan üzerinde Tanrı tarafından emredilmiş bir yayılma anlamına gelir. Bu Amerika'nın açık kaderidir. Bu görüşün arkasında, Amerikan yayılmasını haklılaştırmak için ortaya koydukları argümanlar yatar. Bunları şu şekilde özetleyebiliriz: (a) Amerikalılar'ın demokrasi ve özgürlüğü bütün kıtaya yayma yönünde özel bir misyonu vardır. (b) Amerika bu iskân edilmemiş topraklara diğer büyük ülkelerden daha yakındır. (c) Amerikalılar burada yaşayan halktan çok daha verimli biçimde toprağı kullanırlar. (d) Bu toprakların her yirmi beş yılda bir ikiye katlanan Amerikan nüfusunu beslemesi gerekir. (e) Amerikalılar'ın bu topraklardaki ilkel halkları medenileştirmesi ve kalkındırması zorunludur. Bu argümanlar 1830'lar ve 1840'larda büyük ölçüde kabul edilmiş ve Amerika'nın kıta üzerindeki inisiyatifini körüklemiştir.²¹

Amerikan Rüyası terimi ise ilk kez tarihçi James Truslow Adams tarafından 1931'de bütün uluslardan milyonlarca insanı Amerika'da yerleşmeye çeken şeyi tanımlamak için kullanılmıştır. Elbette kavramın kendisi daha eskidir. Amerika'ya ilk giden göçmenler Avrupa'da arkalarında bıraktıkları yaşamdan daha iyi bir yaşam umut etmişlerdi. Daha öncede belirtildiği gibi ayrılışlarının ana nedeni dinî zulüm, siyasî baskı ve yoksulluktu. Bu göçmenlerin (a) özgürlük, kendini gerçekleştirme, haysiyet ve mutluluk kişisel rüyası, (b) zenginlik ve başarı ekonomik rüyası, (c) sınıfsız bir toplumda eşitlik toplumsal rüyası, (d) inanç özgürlüğü dinî rüyası, (e) demokrasi siyasî rüyası vardı. Toplu olarak bu Amerikan Rüyası temel inanç ve değerlere yansdı ve günümüzde yalnızca Amerikalılar'ın değil oraya göç etmek isteyen pek çok insanın ortak rüyası oldu.²² Amerika'ya göç eden Püritanlar, tıpkı *Kızıl Damga'*da betimlendiği gibi, kendilerini Tanrı'nın seçilmiş insanları olarak gördükleri bu 'vaad edilen' topraklarda "Açık Kader" fikrine ve "Amerikan Rüyası"na kapılmışlar ve muhalif olarak gördükleri yerlileri ve farklı din ve dünya görüşüne sahip olanları şiddetle cezalandırmışlardır. Hemen hatırlanmalıdır ki, Hawthorne'un eserleri Püritanizm eleştirisi olarak okunabilir. Bu eserler esasen tarihsel anlatılardır, Püritanizmi yeniden işlerler, Amerikan tarihinde sanatın toplumdaki yeri, günah, suçluluk duygusu, suç ve ceza hakkında daha derin anlamlar ararlar.²³

¹⁹ Emory Elliott, "The Legacy of Puritanism, Divining America", TeacherServe©, National Humanities Center, <http://nationalhumanitiescenter.org/tserve/eighteen/ekeyinfo/legacy.htm> (10.01.2016).

²⁰ Wendy C. Graham, *Gothic Elements and Religion in Nathaniel Hawthorne's Fiction*, Marburg: Tectum Verlag DE, 1999, s. 59.

²¹ Thomas Ladenburg, "Amerika's Manifest Destiny", *Digital History*, s. 40-41 http://www.digitalhistory.uh.edu/teachers/lesson_plans/pdfs/unit5_8.pdf, (15.01.2016).

²² http://home.arcor.de/vhailor/413_FF_Fact_file_3_NRW.pdf, s. 1, (14.01.2016).

²³ Imene, *a.g.e.*, s. 38.

Hawthorne'un doğduğu yer olan Salem, 1600'lerde İngiliz Püritanların en erken Amerikan yerleşimlerinden biridir. Hathorne²⁴ ailesinden ilk göçmen William Hathorne, 1630'da Salem'e yerleşir ve temellerini teokratik bir toplum olarak kuran koloninin önde gelen kişilerinden biri olur. Pek çok resmî görevde bulunan William Hathorne yargıçlık da yapar ve Kızılderililer'in kendi topraklarından atılması için yapılan savaşlarda binbaşı olarak görev alır. Erken Püritan yerleşimciler için masumiyet, siyasî veya dinî inançları kendilerinininkinden farklı olanlardan arınma anlamına gelir. William Hathorne da Kızılderilileri, Quakerları,²⁵ 'cadılar'ı ve her türden suçluları şiddet kullanarak arındıran acımasız sertliğiyle tanınır. Oğlu Yargıç John Hathorne da babası kadar serttir ve cadıları yakarak veya asarak New England'ı arındırmaya çalışır.²⁶

Her ne kadar Püritan ayrılıkçılar Amerika'da yeni bir cennet bulmak için Atlantik'i geçseler de Püritan cemaatte hırsızlar, katiller ve zina yapanlar da vardır. Yakalandıklarında William ve John Hathornelar gibi acımasız yargıçlar tarafından şiddetle cezalandırılırlar²⁷ ya da en azından teşhir iskeleleri bu tür insanlarla doludur. Kurulan yerleşim yerlerinin yeni olmasına rağmen, mezarlıkların doluluğu ve hapisanelerin eskiliği dikkat çekicidir. Bu durum *Kızıl Damga'nın* "Hapishane Kapısı" başlıklı birinci bölümünde şöyle ifade edilir:

Yeni bir koloninin kurucuları başlangıçta nasıl mutluluk ve faziletten meydana gelen bir ütopya hayal etmiş olurlarsa olsunlar, bu bâkir toprakların bir kısmını mezarlık, bir kısmını ise hapishane yeri olarak ayırmanın gerekliliğini geç olmadan fark etmişlerdir. Boston'un ilk sakinlerinin, Isaac Johnson'ın kendi arsasında bulunan mezarının etrafını çerçeveleyerek, sonradan Kral Kilisesi'nin mezarlığının başlangıç noktasını oluşturmaları ile, Cornhill civarında ilk hapishane binasını kurmalarının aynı döneme denk gelişi bunun açık bir örneğidir. Şehrin kuruluşundan on beş yirmi yıl kadar sonra ahşap hapishane binası artık hava koşullarının ve yaşının tüm izlerini taşımaktaydı ve bunlar binanın zaten soğuk ve karanlık olan görüntüsüne daha da kasvetli bir ifade veriyordu. Meşe kapının üzerinde bulunan demir parçalardaki pas, hapishane binasının Yeni Dünya'da rastlanabilecek en eski şey olduğu izlenimini yaratıyordu. Suçla ilgili herkes ya da her şey gibi, hapisnenenin de asla bir gençlik dönemi olmamışa benziyordu. (KD 48)

Dedelerinin yaptığı zulüm ve âdil olmayan suçlamalar ve infazlardan dolayı Nathaniel Hawthorne her zaman sıkıntı duymuş, doğduğunda dedelerinin ölümünden yüz yıldan fazla bir zaman geçmesine ve Hathornelar neredeyse unutulmuş bir aile olmasına rağmen, kendisini suçluluk duygusundan asla kurtaramamıştır. Nitekim yazdığı eserlerde, Püritan dedeleriyle kurduğu derin bağ

²⁴ Nathaniel Hawthorne, soyadı olan Hathorne'a muhtemelen yazım açısından bir kolaylık ya da ailesinden dolayı hissettiği suçluluk hissinden 1827 yılında "w" harfi eklemiştir.

²⁵ Quakerlar ya da Dostlar olarak bilinen (Quakers ya da Friends) Büyük Britanya'da doğan ve sonra Kuzey Amerika'da yayılan sosyal aktivizm, pasifizm, Kızılderililer'e âdil davranış ve kadınlar için eşitliği savunan mezhep taraftarları.

²⁶ Meltzer, *a.g.e.*, s. 10.

²⁷ Meltzer, *a.g.e.*, s. 11.

sonucu oluşan bir tür yaralı bilincin etkisi hissedilir.²⁸ Örneğin *The House of the Seven Gables*'da öne çıkan ahlâki mesaj, bir kuşağın kendinden önceki kuşağın günahlarını ya da hatalarını tevarüs ettiği'dir.²⁹ *Kızıl Damga* Hawthorne'un New England kolonisini karakterize eden katı ve kasvetli Püritanların en iyi temsili olarak kabul edilir.³⁰ *Kızıl Damga*'nın birinci kısmı Gümrük Dairesi'nde yer alan aşağıdaki uzun alıntıda Hawthorne'nun sözü edilen yaralı bilinci şöyle yansıtır:

Aile içinde, kuşaklar boyunca, hatırası loş bir görkemle saklanan bu ilk Briton'u anımsadığım kadarıyla küçüklüğümde hayalimde canlandırdım. Hâlâ da aklımın içinde dolaşır ve şehrin şimdiki durumuyla karşılaştırmakta zorlandığım, geçmişte evde olma duygusu yaratır içimde. Burada ikamet etmeye, bu ağırbaşlı, sakallı, koyu renk pelerini ve yüksek şapkalı büyük büyük dedemin –ki kendisi Kutsal Kitabı ve kılıcıyla önceden gelip, azametli görüntüsüyle bu ayak basılmamış yollarda yürüyen, hem savaş hem de barış zamanında adından övgüyle söz ettiren bir insanmış– yüzü tanınmayan ve adı pek seyrek duyulan kendimden fazla hakkı olduğunu düşünüyorum. O bir asker, bir kanun yapıcı, bir yargıç, kilisede bir idareciydi; bütün Püritan özelliklerine, iyisine de kötüsüne de sahipti. Aynı zamanda oldukça fazla olan iyiliklerinden çok daha uzun süre konuşulacağından korktuğum Quakerlar'ın da hikâyelerinde dedikleri gibi mezheplerinden bir kadına karşı son derece şiddet dolu tavrıyla anımsanıyorlar. Oğlu da babasının acımasızlığını genler yoluyla almışa benziyordu; cadı avlarının en önde gelen isimlerinden ve bu insanların kanlarını üzerinde taşıyordu. Bu öyle derin bir lekeydi ki, Charter Caddesi'ndeki mezarlıkta kurumuş kemikleri, tümüyle toprağa karışmadıysa, hâlâ bu lekeyi taşıyor olmalı! Atalarım, hiç pişman olup, insanlara çektirdikleri eziyetler için Tanrıdan af dilediler mi ya da farklı bir varlık durumunda bunların ağır sonuçları altında inliyorlar mı bilmiyorum. Yapmış oldukları her şey konusunda, onların torunu yazar olan ben, bütün ayıplarını üzerime alıyor ve onlar için okunan bütün lânetlerin ortadan kalkması için dua ediyorum. (KD 16-17)

Belki de bu yüzden Hawthorne diğer yazarlardan çok daha canlı bir biçimde Püritanizm üzerinde durmuş, Püritanizmin karmaşıklıklarını ve 19. yüzyıla devreden mirasının ölü ve yaşayan boyutlarını böylesine etkili biçimde okura aktarmıştır.³¹

Kızıl Damga (The Scarlet Letter)

Nathaniel Hawthorne'un *Kızıl Damga*'sında betimlenen Püritan toplum, "Püriten kasvetinin vârisleri olarak" (KD 217) katı yasalarla yönetilen, sert, donuk

²⁸ Meltzer, *a.g.e.*, s. 14.

²⁹ "Suça sürükleyen zayıflıklar ve hatalar, kötü tutkular, aşağı eğilimler ve ahlâki hastalıklar bir kuşaktan diğerine devredilir". *The House of the Seven Gables*, Airmont, New York, 1963, s. 112-113.

³⁰ Deborah L. Madsen, "Hawthorne's Puritans. From Fact to Fiction", *Journal of American Studies*, 33.3 1999, s. 516.

³¹ Millicent Bell, *Hawthorne and the Real: Bicentennial Essays*, Ohio State University Press, Columbus, 2005, s. 85.

ve karanlık bir toplumdur. İnsanî ve doğal davranış döngüsünün dinî normlarla belirlendiği bu toplumda yaşayan her birey, Calvinizm'in buyurduğu üzere, özgürlüğün kısıtlanmasına razı olmak zorundadır.³² Her türlü eğlenceden uzaktır ve sadece çalışmak ve ibadet etmek zorundadır. *Kızıl Damga*'da anlatıcı bu durumu şöyle tespit eder: "...ilk göçmenlerden sonra gelen kuşak, Püritenliğin en koyu renklerine büründü ve ulusal görüntüyü öyle bir kararttı ki, uzun yıllar bu durum tersine çevrelemedi. O unuttuğumuz neşeli olma sanatını yeniden öğrenmemiz gerekiyor" (KD 219).

Kızıl Damga, "Gümrük Dairesi: Kızıl Damga'ya Giriş" başlıklı uzun bir önsözle (KD 11-47) başlar. Burada ilginç olan nokta, yazar Hawthorne ile anlatıcı arasındaki birebir benzerliktir. Hawthorne da yukarıda belirtildiği gibi Gümrük Dairesi'nde müfettiş olarak çalışır, bu işi anlatıcı gibi siyasî değişikliklerden dolayı kaybeder. Onun da anlatıcının gibi lânetli bir miras bırakan Püritan ataları vardır. Dolayısıyla bu bölümdeki isimsiz anlatıcı yazarın kendisiymiş gibi görünür. Yazar kendisini Salem, Massachusetts'deki Gümrük Dairesi'nde (Custom House) müfettiş olarak tanımlar. Joel Pfister'in de belirttiği gibi, İngilizce'de "custom" sözcüğü, hem gümrük hem de gelenek, örf, âdet, âdâp anlamına gelmektedir. Yazar/anlatıcı burada hem literal anlamda bir gümrük müfettişidir hem de kendi kültürünün âdetlerini, alışkanlıklarını, anlamlandırma kalıplarını eleştirel olarak inceleyen bir figür durumundadır. Kendi ideolojik tercihlerinin ötesine geçip öz eleştiriye ve genel anlamda bir toplum eleştirisine girer.³³

Burada anlatıcı toplumsal eleştiriye girerken romanı nasıl yazmaya başladığından da bahseder. Gümrük Dairesi'nin kullanılmayan bir odasında bir evrak tomarına rastlar. Bu evrakın arasında "A" şeklinde kıvrık, altın işlemeli bir bez ve bir el yazmasının bulunduğu bir paket vardır. Anlatıcının zamanından yüz yıl önceki bir müfettişin, Jonathan Pue'nun kaleme aldığı el yazması "yarım düzinelik" (KD 37) evrakta anlatıcının zamanından iki yüzyıl kadar önce (yaklaşık olarak 17. yüzyılın ortalarında) meydana gelen bir olay anlatılır. Anlatıcı Gümrük Dairesi'ndeki işinden olunca, el yazmasına kaydedilen olayların kurgusal bir açıklamasını yazmaya karar verir ve sonuçta *Kızıl Damga* ortaya çıkar. Anlatıcı burada kurguya gerçekçi bir hava katmak için elinden geleni yapar, öyle ki bu önsözün romana dâhil olup olmadığı konusunda okur tereddüte düşer. "Belgelerin orijinaleri gördüğüm en tuhaf eski eser olan kırmızı harfle birlikte hâlâ bendedir ve kapım, öyküden etkilenecek bunları görmek isteyen herkese ardına kadar açıktır" (KD 37). Ancak yine de unutulmamalıdır ki, anlatıcı/yazarın deyişiyle, sanat ve edebiyat faaliyetiyle "gerçek ve düş ... buluşabilir ve her biri karşısındakine kendinden bir şeyler bulaştırabilir" (KD 39).

Romanın dört ana karakteri çözümsüz bir yaşam durumu ağında birbirlerine sıkıca bağlanmışlardır. Bu karakterler Hester Prynne, Roger Chillingworth, Arthur

³² Imene, *a.g.e.*, s. 2.

³³ Joel Pfister, "Hawthorne as Cultural Theorist", *The Cambridge Companion to Nathaniel Hawthorne*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004, s. 35-36.

Dimmesdale ve Pearl'dür. Evli ve genç bir kadın olan Hester, 17. yüzyıl bilim adamı ve kendisinden epey yaşlı olan kocasından uzakta Püritan New England'da yaşarken gayri meşru bir çocuk, Pearl'ü dünyaya getirir. Öldüğü sanılan kocası Roger Chillingworth, New England'a vardığı gün, gayri meşru ilişkisinden ve bebeğin babasının adını söylemeyi reddetmesinden dolayı karısını ömür boyu elbisesinin üzerine kırmızı renkte A³⁴ harfi olan bir bezi takmakla ve o gün için teşhir iskelesinde, halkın önünde, kucağında yeni doğurduğu bebekle beklemekle cezalandırılmış bulur. Roman bu sahneyle başlar. Daha açılış paragrafında yer alan hapisane kapısı betimlemesi, kapının önünde toplanan kalabalığın acımasız yüzlerini imler: "...kapısı, üzerinde sivri demir parçaları çakılmış meşeden olan ahşap bir bina" (KD 48). Hapisane kapısı Glazier'e göre bozulmuş Kalvinizm'in bir sembolüdür. Hem bu kapı hem de insanların yasaklayıcı özelliği Kalvinizmin ahlak dışı gücüne, "o uygar toplumun oldukça erken açan kara çiçeği"ne (KD 48) bir gönderme yapar.³⁵

Chillingworth intikam yemini eder ve bebeğin babasının kimliğini açığa çıkarmayı takıntı haline getirir: "Bu adamı kitaplardan gerçekle ilgili bilgileri aradığım gibi, simyada altın aradığım gibi arayacağım. Karşıma çıktığı zaman içgüdüsel olarak anlayacağım onun olduğunu. Karşımda titrediğini göreceğim ve bir gün ben de nedensiz ürperivereceğim. Er geç avcuma düşecek!... Göstermelik şerefının arkasına saklansın kendini saklayabilirse. Ama eninde sonunda bulacağım onu" (KD 74). Bu amaçla kimliğini gizler ve kendisini doktor olarak tanıtır. Hester'den de kimliğini ifşa etmemesi için söz alır (KD 75). Daha sonra bir dedektif gibi iz sürerek Hester'in çocuğunun babasının Salem'de Püritanlar arasında bir aziz kadar kutsal sayılan genç rahip Arthur Dimmesdale olduğunu öğrenir. Oysa o dönemde Püritan cemaatte "rahipler toplumsal düzenden sorumlu kişilerin başında geliyor"du (KD 190).

Püritanizmin Amerika'ya yayıldığı dönemde kiliselerin yaşayan azizlerden, yani inayete erenler ya da günahsız yaşayanlardan oluşması gerektiğine inanılırdı. Bu yüzden rahiplerin "davranışları toplumun kuralları, ilkeleri ve hatta önyargıları tarafından büyük ölçüde kısıtlanıyordu" (KD 190). Bu doktrin, İngiltere'de olduğu gibi kilisenin devleti desteklemesi gerektiğini savunan otoriteye karşı bir reddiyedir. Püritanlar kilisedeki hiyerarşik sisteme (rahip, piskopos ve başpiskopos) karşı çıkıyorlardı. Kilise cemaatinin kendi din görevlilerini seçme ve atama hakkına sahip olması gerekiyordu.³⁶ Püritanlar cahil bir dünyada dinî bir görüş ifade edebileceklerine inanıyorlardı. Bu amaçla üyelerinin çoğu Oxford veya Cambridge'den dereceler almış eğitilmiş bir grup oluşturdular. Bu din görevlilerinin Tanrı Kelâmı'nı samimi olarak bildiklerine inanıyorlardı. Onlara göre bu din

³⁴ A harfi İngilizce'de zina yapan kadın anlamına gelen "Adulteress" sözcüğünü imler.

³⁵ Lyle Glazier, *Decadence and Rebirth, Hacettepe Lectures in American Literature*, Hacettepe University Publications, Ankara, 1971, s. 19.

³⁶ J. A. Leo Lemay, *An Early American Reader*, United States Information Agency, Washington, DC, 1993, s. 173-174.

görevlileri sadece Tanrı Kelâmı'nın ilmini yapmış olmakla kalmamış, aynı zamanda Tanrı Kelâmı, onların bir parçası haline gelmişti. William Perkins'in de belirttiği gibi bu görevlilerin tebliğ edilecek doktrine ilişkin içsel bir duyguya sahip olmaları gerekiyordu. Kendilerinin ilâhî bir biçimde etkilenmeleri gerekiyordu ki, onlar da diğer insanlarda ilâhî etkilenmeyi uyandırabilsinler.³⁷ Püritan cemaat, Tanrı Kelâmı'nı söylemekten başka hiçbir şeyin önemli olmadığını rahiplerinin takva ile Hz. İsa'yı yücelttiklerini düşünüyorlardı.³⁸ Öte yandan "rahiplik, siyasete oranla çok daha zekâ gerektiren bir meslekti; ...toplum rahiplere hemen hemen taparcasına hürmet ettiği için, bu mesleğin, en hırslı insanları kendisine çekebilecek kadar güçlü bir çekiciliği vardı." Bu bağlamda romanda adı geçen Increase Mather, daha önce sözü edilen Cotton Mather'in babasıdır ve "siyasî gücü ... avucunun içinde" tutan rahipler arasında yer alır (KD 225). Siyasî hırsı olmayan Arthur Dimmesdale ise cemaatin "taparcasına hürmet ettiği" bir rahiptir. Halk onu "Cennetlik bir genç" olarak niteler: "İşte, yeryüzünde bir melek!" (KD 136). O, "Kilisede azizlik mertebesine ulaşmış bir rahip"tir (KD 233). Dimmesdale cemaatin kendisine bir azizmişçesine gösterdiği sevgi ve saygıyı düşündükçe suçluluk duygusu artar. Her ne zaman günahını itiraf etmek istese, zayıflığı onu engeller.³⁹ Bu yüzden suçluluk duygusu ve vicdan azabından dolayı huzur bulamayacaktır. "İman ve kutsallığın doruklarına çıkabilecek biri" olan Rahip Dimmesdale, bu durumdan ötürü kendisini bu yükün altında ezen kaderine boyun eğmek zorunda kalıyordu. Bu yük, yeri göklerde olan ve sesini meleklerin dinleyip karşılık verecekleri bu adamı, en aşağı insanlarla aynı seviyede tutuyordu. Ancak onun günahkâr kardeşlerini bu kadar iyi anlamasını ve onlara böyle yardımcı olmasını sağlayan da yine bu yükü. Kalbi onlarınkiyle birlikte titriyor, onların acılarını kendi içine çekiyor, kendi kalbindeki acıyı da hüznü ve ikna edici sözlerle karşısındaki binlerce kalbe hissettiriyordu. Çoğu zaman yumuşak ve ikna edici olan bu sözler, zaman zaman korkunç bir hal alıyordu. Halk kendilerini böylesine etkileyen gücün ne olduğunu anlayamıyor, genç rahibi kutsal bir mucize olarak görüyordu. (KD 134-135)

İşlediği günah ve çarptırıldığı cezadan sonra "Utanç, ümitsizlik, yalnızlık" adlı üç "sert ve aksi öğretmen" in eğitiminden geçen ve bu eğitimle güçlenen ve pek çok doğru ve yanlış şey öğrenen (KD 189) Hester, romanın sonunda şefkat dolu öz güvenli bir kahraman olurken, işlediği "günahın zehri, ahlâki benliğinin her yanına hızla yayıl"an (KD 210) Dimmesdale, suçluluk duygusuyla yıkılır ve son vaazını verdikten sonra Hester'in yedi yıl önce kucağındaki bebeğiyle çıktığı gibi teşhir iskelesine çıkıp "taş kalpli" (KD 186) cemaatine günahını itiraf eder, Hester'dan kendisini bağışlamasını ister, kızı Pearl'i kucaklar ve son nefesini verir. Suçluluk duygusuyla dolu olan genç rahibe psikolojik işkence yaparak intikam almaya çalışan ve rahip son nefesini verirken defalarca "Avucumdan kaçtın!" (KD 241) diye

³⁷ Hughes Oliphant Old, *Worship: Reform According to Scripture*, Westminster John Knox Press, Louisville, 2002, s. 79-80.

³⁸ Imene, *a.g.e.*, s. 28.

³⁹ Imene, *a.g.e.*, s. 81.

hayıflanan Chillingworth, bu saplantılı intikam arayışında ahlâki olarak aşağı dereceye düşer ve Dimmesdale öldüğünden dolayı “bütün güç ve enerjisi, bütün yaşama isteği ve zihinsel gücü birdenbire yok” olur, “tamamen kuruyup büzül[ür]” (KD 245) ve bir yıl geçmeden o da ölür. Mirasını Hester’in kızı Pearl’e bırakır. Yalnızca Hester geleceğe iyimser bir şekilde bakabilir, kızı Pearl’le birlikte Avrupa’ya gider, Pearl orada bir aristokratla evlenir. Hester geriye döner, hayatını hayır işlerine adar. A harfi artık bir utanç işareti değildir, “düşünce, çile ve fedakârlık yıllarından sonra kızıl harf, herkesin nefretini çeken bir damga olmaktan çıkmış, hüznle anılan ve korkuyla birlikte saygı da uyandıran bir işaret” (KD 247) haline gelmiştir. Hester ölünce Dimmesdale ile tek bir mezar taşı altında birleşirler. A harfi mezar taşının üzerine bir arma gibi kazanmıştır (KD 248). Püritan toplum için annesinin günahının canlı sembolü olan Pearl,⁴⁰ romandaki toplumsal eleştirinin de sözcüsüdür. Pearl Püritan toplumun vicdanı olarak annesine önemli sorular sorar. Anlaşıldığı üzere romanda Püritan cemaatin ahlâk yasası yorumu ve bu yorumun ciddi bir eleştirisi yer almaktadır.

Bu dört karakter arasında Hawthorne, Chillingworth’ü affedilmez bir günahkâr olarak sunar. Çünkü o, başka bir ruhu, başka bir kalbi, sadece nasıl tepki vereceğini ortaya çıkarmak amacıyla çiğner. Dimmesdale’in içini gözetler ve mükemmel bir intikam arar. En kötü düşmanına en iyi arkadaş gibi görünür.⁴¹ Dimmesdale yaşamının sonunda günahını itiraf etmek için teşhir iskelesine çıkarken onu engellemeye çalışır. Burada Chillingworth’ün betimlenmesi dikkat çekicidir: “yaşlı Roger Chillingworth kalabalığın arasından sıyrılarak –yüzündeki ifade öyle kara, öyle endişeli ve öyle kötülük doluydu ki belki de cehennemden çıkıp gelmişti– öne atıldı. Eline geçirmiş olduğu bu zavallıyı yapmak istediği şeyden alıkoymak istiyordu” (KD 238). Esasen Hawthorne, Chillingworth’ü ahlâki ve dinî yozlaşmışlığın ana sembolü olarak kullanır. Nitekim Hester ile konuşmasında Chillingworth bunu şöyle ima eder: “Affedecek gücüm yok benim. O sözünü ettiğin güç yok bende. Uzun zamandır unutmuş olduğum inancım yeniden canlanıyor şimdi ve yaptıklarımızın, çektiklerimizin nedenini gösteriyor bana” (KD 163). İntikamı takıntı haline getirmeden önce bile Chillingworth sapkın bir ruhtur. Çünkü bu yaşlı adam genç Hester’ı sevmediği halde onunla evlenerek Hester ve Dimmesdale’in işlediği günahın daha büyük bir günah işlemiş ve genç rahibin savunmasız ruhunu gözetlemiştir.⁴²

Ahlâki ve dinî yozlaşmışlığın Chillingworth’e göre ikincil sembolü Dimmesdale, işlediği günahın sabit, ifade edilemez ve tahammül edilemez olduğunu düşünür. Bu günah ondan canlılığını soğurmakta, onu yıkmakta, varlığının özünü dağlamaktadır. Dimmesdale, bir yandan suçluluk duygusu ve vicdan azabıyla yaşarken bir yandan da cemaatinin kendisini idealleştirmesinin doğurmuş olduğu

⁴⁰ David Levin, *a.g.e.*, s. 15.

⁴¹ David Levin, *a.g.e.*, s. 14-15.

⁴² Glazier, *a.g.e.*, s. 20.

ikiyüzlülük duygusunun altında ezilmekte, sırrının yükünü sessizce taşımaktadır.⁴³ Bu sessizliği de şu şekilde haklılaştırmaya çalışır:

Suçlu oldukları halde insanların huzurunu bozmamak ve Tanrı'yı yüceltmek hevesiyle, kendi karalıklarını, kendi kirlenmişliklerini başkalarının önüne sermekten kaçınıyorlar. Çünkü bunu yaparlarsa artık iyilik de yapamayacaklar, günahlarını iyilik yaparak affettirmek olasılıkları da kalmayacak, işte bu nedenle kendileri büyük bir işkence çektikleri halde, kalplerinde o bir türlü kurtulamadıkları günahın lekesi olduğu halde, yeni yağmış kar kadar temiz görünerek insanların arasında dolaşıyorlar. (KD 125)

Nihayetinde anlatıcının da belirttiği gibi "Hiç kimse uzun süre kendisine ayrı, halka ayrı bir yüz takınamaz, çünkü sonunda kendisi de bunlardan hangisinin gerçek olduğunu bilemez bir duruma düşer" (KD 204). Kitabın sonunda en etkili vaazını verdikten sonra günahını itiraf etme gücünü bulur ve son nefesini verir. Anlatıcı, rahibin ölümünden sonra romanın ahlâki mesajlarından birini şöyle verir: "Dürüst ol! Dürüst ol! En kötü yanını değilse de, en kötü yanının ortaya çıkmasına yardım edecek bir özelliği açıkça göstermekten kaçınma!" (KD 244-245). Püritan cemaatinde ağzından çıkan sözlerin "Tanrı'nın ağzından dökülüyormuş gibi dinle[ndiği]" (KD 181) Dimmesdale, bu tür bir özelliği açığa vurmaktan korkmuş ve "ruhunun kara sırrını" (KD 136) ifşa etmekten kaçınmıştır. Bir yandan cemaatinin dinî ve ahlâki konularda şüphelerini ve endişelerini gideren bir rahip olarak bu imajı korumaya çalışır: "Bay Dimmesdale onlar için göklerin bilgelik, sevgi ve uyarı mesajlarını kendilerine ulaştıran ve bastığı toprak kutsanmış olan bir sözcüsüydü" (KD 135); diğer yandan bu imaja öylesine hapsolmuştur ki, istediği halde günahını itiraf edemez:

Bir defasında –hayır belki yüz defasında–gerçekten konuşacaktı. Konuşacaktı ama nasıl? Dinleyicilerine alçağın teki, hatta alçakların alçağı olduğunu, günahkârların en büyüğü, nefret edilmeye lâyık biri, akıl almayacak kadar kötü olduğunu ve Tanrı'nın nasıl olup da gazaba gelerek günahkâr bedenini onların gözleri önünde yakmadığına şaşırdığını söylemişti. Bundan daha açık bir konuşma olabilir miydi? Halkın birdenbire ayaklanması ve onu kirlettiği kürsüden yaka paça indirmesi gerekmez miydi? Hayır öyle olmamıştı. Bütün bunları dinlemişler ve rahiplerine daha derinden bağlanmışlardı. Rahibin bu kendi kendini mahkûm eden sözlerinde gizli olan korkunç anlamı fark edememişlerdi. (KD 136)

Dünyada azizlik mertebesine ermiş olan bu rahip, kendisini cezalandırmak için uygun olmayan çeşitli yollara da başvurur: "Gizli dolabında, kilit altında tuttuğu kanlı bir kırbaç vardı. Bu kırbaçla sık sık omuzlarını kırbaçlayan Protestan Püritan rahip, bunu yaparken acı acı gülümser ve bu gülüşlerin etkisiyle her seferinde kendine daha hızlı vururdu" (KD 137). Ayrıca günahının kefareti için oruç tutar, geceler boyu, bazen aydınlıkta bazen zifiri karanlıkta ibadet eder, "ancak bir türlü kendini bu günahattan kurtaramaz" (KD 137). İnsanların kendisine hürmet etmesi, kendisinin insanlar için "bir sürü iyilik" yapması, ona "daha fazla acıdan başka bir

⁴³ Benjamin Kilbourne, "Shame Conflicts and Tragedy in *The Scarlet Letter*", *Japa*, 53/2, s. 473.

şey ver"mez (KD 181); iyilik yapıyormuş gibi görüldüğünü, ama bunun sadece kendini kandırma olduğunu bilir. Kendisine ve Hester'a sorar: "Benimki gibi mahvolmuş bir ruh başka ruhları nasıl olur da kurtarır? Ya da kirlenmiş bir ruh, diğer ruhları günahlarından nasıl arındırır?" (KD 181). Günahının ve ikiyüzlülüğünün yükünden öyle bunalmıştır ki, ömür boyu elbisesinin üst tarafında kırmızı A harfinin işlendiği bir bez ile dolaşmak cezasına çarptırılan Hester'a bile gıpta ile bakar:

Günahımın kefaretinin fazlasıyla ödemiş. Fakat pişmanlık adına, gerçek tövbe-kârlık adına hiçbir şey yapamadım. Gerçek bu! Öyle olmasa çoktan bu kutsallık giysilerimden sıyrılmış, insanların önüne beni mahşer gününde göreceklere biçimde çıkmış olurum. O kızıl damgayı göğsünün üzerinde açıkça taşıdığı için bir anlamda şanslısın Hester! Benim damgam gizli gizli, için için yanyor. (KD 181)

Kendi damgası hakkında söylediği, fiziksel anlamda da gerçektir, çünkü anlatıcı romanın sonunda "rahibin göğsünde, etinin üzerinde", "Hester'inkine tıpatıp benzeyen kızıl bir harf olduğunu gördüklerine yemin" eden izleyicilerden söz eder (KD 243). Aslında bu durum daha önce Roger Chillingworth ile Dimmesdale arasındaki bir sahnede de ima edilmiştir. Chillingworth sahte olan doktor sıfatıyla Dimmesdale'i sözde tedavi ederken, topladığı otlardan yaptığı ilaçlarla onu uyuttuğunda Dimmesdale'in gömleğinin düğmelerini açar ve göğsünü görür, "yüzündeki o hayret ifadesi, dehşet ve sevinç de neydi öyle?" diye sorar anlatıcı, "Sanki yalnızca yüzle ya da gözlerle ifade edilemeyecek kadar güçlü, aşırı bir sevinç [Chillingworth'un] o çirkin bedeninin her yanından fışkırıyor"du (KD 130), bu sevinçte "şaşkınlıkla karışık bir hayranlık" vardır (KD 131). Anlaşıldığı üzere Dimmesdale kendi kendine işkencenin bir örneği olarak A harfini kendi tenine kazımıştır.

Chillingworth ve Dimmesdale, Püritan inancının en temel ilkesi olan dürüstlük ilkesini ihlâl etmiştir. Bu ilke, yani Tanrı'ya ve dünyaya gerçekten ne olduğunu açıklamak, insanın gerçek inanan veya gerçek itirafçı olması için en temel zorunluluktur.⁴⁴ Chillingworth intikam hırsını gerçekleştirmek için kimliğini gizlemiş, Dimmesdale'in kendisine güvenmesini sağlamış ve hatta doktoru olarak onunla bir evde yaşamıştır. Romanın sonunda asla pişmanlık göstermemiş ve Püritan inancına göre Tanrı tarafından önceden lânetlenmiş biri olduğunu ispatlamıştır. Dimmesdale ise son nefesine kadar dürüst olamamış, böylece etrafındaki diğer bütün gerçekleri de yalan kılmıştır. Çünkü "Sahte bir insan için bütün evren sahtedir, dokunulamaz; elle kavramak istenince küçülür yok olur. İşte o insan da kendisini sahte bir ışık altında gösterdikçe yalnızca bir gölge olmaya başlar ve sonunda yok olur" (KD 138). Chillingworth'u gerçek kılan tek şey intikam hırsıyken, rahibi gerçek kılan tek şey sessizce tahammül etmeye çalıştığı acıdır.

⁴⁴ David Levin, *a.g.e.*, s. 14.

Yazar Dimmesdale'in psikolojik durumunu detaylarıyla verirken, Chillingworth'ü o kadar derin işlemez.

Hester sır olarak bir şey saklamaz, aslında ceza olarak taşıdığı A harfi, ironik bir biçimde, ona diğer insanların sırları konusunda bir kavrayış da verir. Zaten zaman geçtikçe bu harfin gerçek anlamı unutulur, insanlar Hester'ın iyiliklerinden dolayı bu harfin İngilizcede melek anlamına gelen Angel olduğunu ya da muktedir anlamına gelen Able olduğunu düşünürler. Ancak Dimmesdale kendisini halkın bakışından sakladığından dolayı günahkâr vicdanının burulmaları roman boyunca etkili bir biçimde verilir.⁴⁵ Burada ilginç olan husus, Dimmesdale son nefesinde göğsündeki günah sembolü "A" harfini gösterip günahını itiraf ettikten sonra halkın bu davranışını farklı şekillerde yorumlamasıdır. Kimileri bu harfi gördüğünü kabul ederken, kimileri ise bu harfi gördüğünü ya da rahibin bir itirafta bulunduğunu reddeder. Onlar Dimmesdale'in düşmüş bir kadının kollarında ölerken kendi ölümünü yol gösterici bir kıssaya dönüştürdüğüne inanırlar. O bir azizdir ve son nefesinde ettiği itiraftan Hester'ın "kızıl damgayı taşımasına neden olan suçla bir ilgisi" yoktur. "Bu oldukça saygıdeğer tanıklara göre" rahibin bu davranışı "insanın doğruluktan yana en üst seviyeye ulaşmış olmasının bile ne kadar boş olduğunu" gösterme amacı taşır. "Yaşamı, insanlığın mâneî refahı için gösterdiği çabalarla tükendikten sonra, ölümü de ders alınacak bir öykü olmuş ve rahip, hayranlarına Sonsuz Saflığın gözünde hepimizin birer günahkâr olduğumuz yolunda güçlü, acıklı bir ders vermişti" (KD 244). Böyle bir düşünce şekli o dönem Püritanları için son derece doğaldır, çünkü saygıdeğer rahip Arthur Dimmesdale, Tanrı'nın seçilmiş kullarından ve Püritan kilisesinin canlı azizlerindedir.

Sonuç olarak Hawthorne Kızıl Damga'da Püritan tarihini eleştirirken, Püritanizmi topyekün bir eleştiri yağmuruna tutmamıştır. Yazar Püritanizmin bozulmuş özelliklerini eleştirmiştir. Püritanların insan ruhuna zarar verecek şekilde kendi dogmatik inançlarına yapışmalarına karşı çıkmış, trajik sonuçlar doğuran katılıklarına işaret etmiş, özde Püritan temel özelliğini korumak için bozulmuş bir Püritanizme saldırmıştır. Hawthorne özellikle Dimmesdale üzerinden kişiliksizleşme, kendine yabancılaşma ya da benlik yitimine ve bunun doğal sonucu olarak soyut ilkeler için din, siyaset veya iş alanları gibi toplumsal alanlarda katı bir faaliyete karşı çıkar. Ancak Püritanizmin vicdan, öz belirlenim ve tek tek insan ruhlarının mahremiyetine vurgusunu savunur. İnsan doğasının gizli derinliklerini açacak olan anahtar, sevgidir. Bu sevginin insancılığı bir yüreğin bir başka acı çeken yürek için duyduğu sempatide ve empatide vücut bulur.⁴⁶ Ayrıca Püritanizmin sorumluluk üzerine vurgusu da ihmal edilmez. Hawthorne, kendini gerçekleştirme temasını Hester, kendini yok etmeyi Dimmesdale, intikamı da Chillingworth üzerinden ele alır.⁴⁷ Chillingworth burada Affedilmez Günah'ı temsil eder, çünkü Hester ya da Dimmesdale'in aksine hiç pişmanlık göstermemiş, insan

⁴⁵ Ian Ousby, *An Introduction to Fifty American Novels*, Pan Books, London, 1979, s. 53.

⁴⁶ Glazier, *a.g.e.*, s. 9.

⁴⁷ Glazier, *a.g.e.*, s. 20.

ruhuna tecavüz etmiştir, bu yönüyle bozulmuş Püritan inancını sembolize eder.⁴⁸ Hawthorne yazdığı eserlerle ancak özellikle *Kızıl Damga* ile kendi dedelerinin din adına işlediği günahlarla, suçlarla bir hesaplaşmaya girmiş, yine de Püritanizmin özünü korumaya çalışmıştır. Püritanların tarihçisi ve eleştirmeni gibi hareket ederek⁴⁹ New England geleneklerine ve Püritan yaşam tarzına odaklanmış, Püritanist inancın bozulmuş yönlerini açıkça eleştirmiştir. Her ne kadar dedelerinin uyguladığı Püritanizmi eleştirse de eleştirileri geçerliliğini günümüzde de korumaktadır.

Kaynakça

- Bell, Millicent, *Hawthorne and the Real: Bicentennial Essays*, Ohio State University Press, Columbus 2005.
- 2. Elliott, Emory, "The Legacy of Puritanism, Divining America", TeacherServe©, National Humanities Center, <http://nationalhumanitiescenter.org/tserve/eighteen/ekeyinfo/legacy.htm>, (10.01.2016)
- Fujie, Keiko "Hawthorne's Light & Dark in *The Scarlet Letter*", *Osaka Literary Review*, 1980-11-30, s. 116-127.
- Glazier, Lyle, *Decadence and Rebirth, Hacettepe Lectures in American Literature*, Hacettepe University Publications, Ankara 1971.
- Graham, Wendy C., *Gothic Elements and Religion in Nathaniel Hawthorne's Fiction*, Tectum Verlag DE, Marburg 1999.
- Güriz, Adnan, "Avrupada Reform Hareketi ve Mülkiyet Sorunu", <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/335/3397.pdf> 256-257, (05.01.2016).
- Hall, Kevin, *Calvinism, Introduction to the Study of Calvinism*, <http://www.biblestudyguide.org/ebooks/kevinhall/calvinism-te.pdf>, (07.01.2016).
- Hawthorne, Nathaniel, *Kızıl Damga*, çev. Z. Gülümser Ağırer Çuhadar, Arion Yayınevi, İstanbul 2002.
- _____ *The House of the Seven Gables*, Airmont, New York 1963.
- Horton, Michael, *For Calvinism*, Zondervan, Michigan 2011.
- Imene, Kahhoul, *Puritanical Dimensions in The Scarlet Letter: Moral Demands Versus Individual Needs*, Mohamed Khider University – Biskra Faculty Of Letters and Languages Department of Foreign Languages, English Branch, Algeria 2011/2012.
- Kilbourne, Benjamin "Shame Conflicts and Tragedy in *The Scarlet Letter*", *Japa*, 53/2, s. 465-483.
- Ladenburg, Thomas, "Amerika's Manifest Destiny", *Digital History*, s. 40-41 http://www.digitalhistory.uh.edu/teachers/lesson_plans/pdfs/unit5_8.pdf, (15.01.2016).

⁴⁸ Glazier, a.g.e., s. 20.

⁴⁹ Ousby a.g.e., s. 47.

-
- Lemay, J. A. Leo, *An Early American Reader*, United States Information Agency, Washington DC. 1993.
 - Levin, David, "Nathaniel Hawthorne, *The Scarlet Letter*", *The Voice of America, Forum Lectures, The American Novel*, United States Information Agency, Washington DC. 1977, s. 10-17.
 - Levin, Harry, *The Power of Blackness*, Vintage Books, New York, 1958.
 - Madsen, Deborah L., "Hawthorne's Puritans. From Fact to Fiction", *Journal of American Studies* 33.3 1999, s. 509-517.
 - Meltzer, Milton, *Nathaniel Hawthorne: A Biography*, Twenty-First Century Books, Minneapolis 2007.
 - Old, Hughes Oliphant, *Worship: Reform According to Scripture*, Westminster John Knox Press, Louisville 2002.
 - Ousby, Ian, *An Introduction to Fifty American Novels*, Pan Books, London 1979.
 - Pfister, Joel, "Hawthorne as Cultural Theorist", *The Cambridge Companion to Nathaniel Hawthorne*, Cambridge University Press, Cambridge 2004, s. 35-59.
 - Ruland, Richard; Bradbury, Malcolm, *From Puritanism to Postmodernism: a History of American Literature*, Penguin Books, New York, 1991.
 - Torun, İshak, "Kapitalizmin Zorunlu Şartı 'Protestan Ahlâk' ", *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2002, III/2, 89-98.
 - http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (06.01.2016).
 - http://home.arcor.de/vhailor/413_FF_Fact_file_3_NRW.pdf, s. 1, (14.01.2016).

Puritanism and Religious/Moral Corruption: *The Scarlet Letter* by Nathaniel Hawthorne*

İsmail ÖĞRETİR**

Abstract

Puritanism, theologically rooted in Calvinism, has an important place to evaluate the current religious, cultural, political, economic, and social panorama of the U.S. The first Puritans who came to America in 1620 settled in Plymouth, Massachusetts, in the 1630s a second immigration wave began. This group established a community called Massachusetts Bay Colony in an area known today as Boston. This Puritan community which did not tolerate any dissenting religious or world views is the very center of *The Scarlet Letter* by Nathaniel Hawthorne. Hawthorne who produced original works as a moralist in the period known as the American Renaissance was distressed and had a guilty conscience because of cruelty and unfair accusations and executions by his great great father and great father as judges at that time. Perhaps due to this fact, he tried to describe the moral law against the Puritan history and to show the corrupted aspects of Puritan faith while reproducing the gloomy Puritan world literally in his works. In this study the relationship between the life of Hawthorne and his work, his criticism of Puritan America, and religious/moral corruption are treated through his masterpiece, *The Scarlet Letter*.

Keywords: Nathaniel Hawthorne, *The Scarlet Letter*, Puritanism, religious/moral corruption

Püritanizm ve Dinî/Ahlâki Yozlaşma: Nathaniel Hawthorne'un *Kızıl Damga'sı*

Özet

Teolojik kaynağını Kalvinizm'den alan Püritanizm, Amerika Birleşik Devletleri'nin bugünkü dinî, kültürel, siyasî, ekonomik ve toplumsal panoramasının değerlendirilmesinde önemli bir yer tutar. 1620'de Amerika'ya ilk gelen Püritanlar Plymouth, Massachusetts'de bir koloni kurmuşlar, 1630'lu yıllarda ikinci bir göçmen dalgası başlamıştır. Bu grup

* This paper is the English translation of the study titled "Püritanizm ve Dinî/Ahlâki Yozlaşma: Nathaniel Hawthorne'un *Kızıl Damga'sı*" published in the 3th issue of *İlahiyat Akademi*. (İsmail ÖĞRETİR, "Püritanizm ve Dinî/Ahlâki Yozlaşma: Nathaniel Hawthorne'un *Kızıl Damga'sı*", *İlahiyat Akademi*, sayı: 3, 2016, s. 113-130.) The paper in Turkish should be referred to for citations.

** Assoc. Prof. Dr., Atatürk University, Faculty of Letters, English Language and Literature, Academic Member, iogretir@erzurum.edu.tr.

Puritanism and Religious/Moral Corruption: The Scarlet Letter by Nathaniel Hawthorne

günümüzde Boston olarak bilinen bölgede Massachusetts Bay Colony adını verdikleri bir cemaat kurmuşlardır. Kendi dışındaki din ve dünya görüşlerine müsamaha göstermeyen bu Püritan cemaat, Nathaniel Hawthorne'un *Kızıl Damga*'sının tam da merkezini oluşturur. Amerikan Rönesansı olarak bilinen dönemde bir ahlâkçı olarak özgün eserler veren Nathaniel Hawthorne, dedelerinin koloni yıllarında Püritan olmayanlara karşı yargıç olarak gerçekleştirdikleri zulüm ve adil olmayan suçlamalar ve infazlardan dolayı her zaman sıkıntı duymuş, kendisini suçluluk duygusundan kurtaramamıştır. Belki de bu yüzden *Kızıl Damga* adlı eserinde kasvetli Püritan dünyasını aslına uygun biçimde yeniden üretirken, Püritan tarihine karşı ahlâk yasasını betimlemeye ve Püritan inancının bozulmuş yönlerini gözler önüne sermeye çalışmıştır. Bu çalışmada Nathaniel Hawthorne'un yaşamıyla yazdığı eser arasındaki ilişki, Püritan Amerika eleştirisi ve dinî/ahlâki yozlaşma, başeseri *Kızıl Damga* üzerinden ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nathaniel Hawthorne, *Kızıl Damga*, Püritanizm, dinî/ahlâki yozlaşma

“...it is impossible to fill the gap sins create in one's spirit in this mortal world.” *Kızıl Damga*, 190

Nathaniel Hawthorne who produced authentic works in a period known as the American Renaissance in the 1850s with famous authors such as Ralph Waldo Emerson, Henry David Thoreau, Walt Whitman, Edgar Allan Poe, Emily Dickinson and Herman Melville¹ is recognized as a moralist and artist. He is regarded as an ethical icon in assessing the ethical complexity of American life, a supporter of universal and timeless basic ethical values and a master in literature. The main topics he was interested in as a moralist included pride and isolation or main sins and downfall through theological terminology. His romance theory and symbols, parables and images he used are also interesting.² These are actually closely related to one another. Hawthorne's internal and ethical world is actually integrated with the external and aesthetic world. He resides in both ethical and aesthetic worlds. While addressing serious messages as a moralist, he meticulously reviews these messages as an artist.³ Hawthorne, defining his novels as “psychological romance”, states that “he has dug a tunnel into the depths of our common nature”.⁴ He attempts to depict the ethical law against the Puritan history in his works ranging from *Twice Told Tales*⁵ (first volume: 1837, second volume: 1842) to uncompleted *Dolliver Romance* (1863). He recreates the gloomy Puritan world in line with its

¹ Milton Meltzer, *Nathaniel Hawthorne: A Biography*, Twenty-First Century Books, 2007, Minneapolis, p. 9.

² Keiko Fujie, “Hawthorne's Light & Dark in *The Scarlet Letter*”, *Osaka Literary Review*, 1980-11-30, p. 116.

³ Harry Levin, *The Power of Blackness*, Vintage Books, New York, 1958, p. 68.

⁴ David Levin, “Nathaniel Hawthorne, *The Scarlet Letter*”, *The Voice of America, Forum Lectures, The American Novel*, United States Information Agency, Washington DC., 1977, s. 11.

⁵ Hawthorne's works which have been translated to Turkish will be cited with their Turkish titles while untranslated works will be presented in their original titles.

original form. Hawthorne states that this Puritan world is actually a world in itself.⁶ This study examines the relationship between Nathaniel Hawthorne's life and his works and reviews the Puritan America criticism and religious/ethical corruption through his masterpiece *The Scarlet Letter*⁷.

Nathaniel Hawthorne

Nathaniel Hawthorne, one of the leading novelists and short story writers of the United States, was born on July 4, 1804 in Salem, Massachusetts and died on May 19, 1864 in Plymouth, New Hampshire. He is a master in allegorical and symbolic story writing, and he is well-known with his works *The Scarlet Letter* (1850), *The House of the Seven Gables* (1851) and *The Blithedale Romance* (1852). Hawthorne's literary career was shaped through the milestones in his life. These milestones can be briefly examined. After Hawthorne's father, a ship captain, died in 1808, his mother returned to Mannings, her family, together with his son and two daughters. Hawthorne spent the period between 1816 and 1819 along with his mother and daughter in Raymond, Maine. They returned to Salem later, and Hawthorne both studied to go to college and worked in Mannings' office. He received education in Bowdoin College between 1821 and 1825. He was influenced by the Scottish philosophers there and had interest in the idea that wills are organized when awake rather than sleeping and that a total mental ideology with separate but interactive powers (perception, mind, memory, ideological association and imagination) and the concept of estimation require activeness in all skills and senses, which can be felt in his novels. His relationship with three classmates from Bowdoin College lasted throughout his life: Franklin Pierce became the fourteenth president of the United States; Horatio Bridge helped publish the first book; and Henry Wadsworth Longfellow revised his first book. He published *Fanshawe*, a novel reflecting his college experiences, through his own means in 1828, but he rejected the same work later. He aimed to publish some of his short stories as compilations but as he found no publishers, he demolished some of these while sending some to the journals. He served as the editor of *The American Magazine of Useful and Entertaining Knowledge* with his sister's assistance in 1836 and wrote *Peter Parley's Universal History*, a bestseller book for children.⁸

⁶ Kahhoul Imene, *Puritanical Dimensions in The Scarlet Letter: Moral Demands Versus Individual Needs*, Mohamed Khider University – Biskra Faculty of Letters and Languages Department of Foreign Languages English Branch, 2011/2012, Algeria, p. 6.

⁷ Nathaniel Hawthorne, *Kızıl Damga*, trs. Z. Gülümser Ağırer Çuhadar, Arion Yayınevi, İstanbul, 2002. The references to the novel will be reflected as *SL* along with the page numbers in parenthesis.

⁸ http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (06.01.2016).

Puritanism and Religious/Moral Corruption: The Scarlet Letter by Nathaniel Hawthorne

When Hawthorne published *Twice-told Tales* in 1837, Longfellow — one of the well-known literary figures of the era — complimented Hawthorne for his poetic abilities, style, and contents specific to New England. *The Minister's Black Veil*, an anecdote on the crimes people hide from each other and the dangers arising from one's business with oneself only is like an indicator of *The Scarlet Letter*. However, *My Kinsman, Major Molineux* and *Young Goodman Brown*, two more complicated stories which are not included in *Twice-told Tales*, reviews one's complicated internal experiences and mutual relationship with society, warns people against the simple ethical judgments, and opposes the symbolic assumptions regarding Puritanism. Hawthorne aims to go beyond superficial reality and convey the incoherent information through his works.⁹

Hawthorne started to work in Boston Custom House in 1839 and left his job in 1840. He married Sophia Peabody in 1842 and moved to Concord. Hawthorne became friends with the leading transcendentalists of the era such as Emerson and Thoreau but he did not agree with them in regard to their optimism about the potential of human nature. After living in Concord for some time, he returned to Salem in 1845 and was assigned as the supervisor of the Custom House. However, due to the governmental change in 1849, he lost his job and published *The Scarlet Letter* as a result of his hard work in a couple of months in 1850. The sorrow he felt upon his mother's passing and his anger arising from losing his job can be clearly felt in the phrase of "Custom House" in the introduction of the novel. The author criticizes Puritan America and his own society through the plots in the Custom House. Hawthorne moved to Berkshires in 1850 and published his second novel *The House of the Seven Gables* reflecting a Salem family which undertook a crime committed by its ancestor. He served as the Consulate of Liverpool between 1853 and 1857, lived in Rome and Florence during the next two years after 1857 and completed his latest romance *The Marble Faun*. He came back to Concord in 1860 and faced medical issues. He was very concerned as his expectations did not take place and the United States suffered from civil war between 1861 and 1865. Although he considered slavery wrong, he did not believe the possibility of success for the anti-slavery supporters. He died on May 18, 1864. He was regarded as an intelligent author who had a broad perspective and who questioned the state of humanity and American identity in the period ranging from the Puritan era to his own era.¹⁰ Therefore, briefly examining Puritanism will be beneficial for assessing *The Scarlet Letter*.

⁹ http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (06.01.2016).

¹⁰ http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (06.01.2016).

Calvinism, Puritanism and America

Puritanism started as a religious reform movement during the era of Queen Elizabeth I in 1560s. This reform movement is called Puritanism because its followers aim to purify¹¹ the Anglican Church from corrupted forms. Puritans believe that people are obliged to work, suffer, and die due to their major sins. Puritanism opens the religious position of anybody to questioning.¹²

Calvinism, a concept in which Puritanism is theologically based, can date back to a British priest named Pelagius who lived in the fifth century. Pelagius rejected the doctrine of "major sin" and claimed that people have an absolute "free will" they can use to believe or disbelieve in God. Augustine, the opponent of Pelagius, stated that humans will could never be free and that people would choose to serve God when God shows mercy to them. He also noted that humans lost their chance to select when Adam committed a sin and was dismissed from the paradise. Augustine's idea was accepted by the Catholic Church but Pelagius was announced as a disbeliever and was banned. The Catholic Church had focused on the doctrine of "Sacraments" in time and central power of the church caused the rise of Protestants. The issue had clearer lines at the end of fifteenth century and Erasmus, a humanist theologian who was committed to Rome Church, critically stated that people have free will in deciding whether they should believe in Jesus or not. Martin Luther, a Protestant Reformist, responded to this statement with the thesis "Captivity of Human Will" and Protestant Reformation was initiated by the figures such as Luther, Calvin, and Zwingli who had a Catholic education, questioned and protested the practices of the Catholic Church through the independent Bible studies and wanted a reform. He left the Catholic Church around 1530 and published *Institutes of Christian Religion* in 1536. He aimed to develop these ideas throughout his life but this work laid the bases for a sect known as Calvinism later. Calvin's doctrines were accepted as the official religion of Netherlands in the second half of the 16th century¹³.

Calvinism is known with the strong emphasis on God's control over everything. This final doctrine is formed through five points summarizing Calvinism:

1. There is an almighty God that created and manages the world but cannot be grasped by the human mind.
2. Salvation (selection) or the destruction of us (being cursed in this regard) has already been determined by God and people cannot change their pre-determined destiny.

¹¹ The verb "to purify" in English means cleaning or refining something to make it pure.

¹² J. A. Leo Lemay, *An Early American Reader*, United States Information Agency, Washington DC, 1993, p. 173.

¹³ Kevin Hall, *Calvinism, Introduction to the Study of Calvinism*,

<http://www.biblestudyguide.org/ebooks/kevinhall/calvinism-te.pdf>, (07.01.2016).

3. God created the world for His own glory.

4. One's duty in this world, whether one is selected or cursed, is to work for God's glory and establish God's dominance all over the world.

5. Salvation can only occur through divine mercy for people. Salvation is not possible through the assistance of churches and rites. Only God can grant salvation. This power cannot be assigned by the Church and Priests.¹⁴

Calvin's most important characteristic in regard to the ethical system is the insistence on the divine decision. God cursed some people eternally. However, some people are rewarded by God's forgiveness when they are born. Therefore, Calvin supports an idea that is similar to that of Augustine. The human mind cannot explain the reason why some people are selected for benevolence or malevolence. People cannot change their destiny no matter how hard they try. Calvin's divine decision theory is highly beneficial for the study. Although Calvin states that people cannot decide whether they can achieve salvation, he strictly recommends people to work for salvation.¹⁵ As seen in Arthur Dimmesdale's case in *The Scarlet Letter*, one's professional achievements are regarded as an indicator that one is among the selected ones.

Puritanism arising from Calvinism emphasizes the divine decisions and follows the guidance of the Holy Book in collective prayers. First Puritans consider the religious authorities of Elizabeth's era as political; they claim that these authorities are too Catholic in rites and religious hierarchy. They believe that rites should be simpler and that religions should include an intense spiritual relationship between people and God. However, at that time, in England, the clergy mediated the relationship between the government, the individual and God. Puritans were punished in England as they opposed this. Some of them went to Netherlands and some fled to America to escape from punishment.¹⁶ The Puritans, who embarked on the Mayflower ship to Plymouth to build a separate colony in Massachusetts, believed that this would be a new beginning for history and religion, the beginning of a thousand-year bliss before the apocalypse. They actually experienced a new beginning in the process of establishing new cities and countries, teaching virtue and corrected actions which were unjust.¹⁷

The Puritans who came to America for the first time in 1620 founded a colony full of natural and social threats in Plymouth, Massachusetts. Half of the colonists

¹⁴ İshak Torun, "Kapitalizmin Zorunlu Şartı 'Protestan Ahlâk'", *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2002 III/2, 93, see: Michael Horton, *For Calvinism*, Zondervan, Michigan, 2011, p. 15.

¹⁵ Adnan Gürüz, "Avrupada reform hareketi ve mülkiyet sorunu", <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/335/3397.pdf> 256-257, (05.01.2016).

¹⁶ Richard Ruland and Malcolm Bradbury, *From Puritanism to Postmodernism: a History of American Literature*, Penguin Books, New York, 1991, p. 8.

¹⁷ Ruland and Bradbury, *ibid.*, p. 8.

lost their lives in the first year while the others were saved with the arrival of spring and the intervention of the Native Americans (called Indians during this time). A second wave of immigrants began in the 1630s, and by 1640 the number of settlers in New England exceeded twenty-five thousand. The second group established a congregation they called the Massachusetts Bay Colony in the region known as Boston in 1630s.¹⁸ Puritanism, the movement that does not tolerate any other religious or mortal ideas, serves as the center of *The Scarlet Letter*.

Many assumptions regarding God's promises to the selected American people were transformed into myths and transferred from generation to generation. John Winthrop and William Cotton Mather, two early Puritanism figures, had great influences. Although their religious effects decreased, their social ideals have been conveyed to many Americans for years. Cotton Mather's prose *Magnalia Christi Americana or the Ecclesiastical History of New England* (1702), which reviews Christianity while reflecting the deficiencies in Europe and the effects over the formation of the American essence, can still be felt in many religious and political speeches in the United States. This Christian American utopia dream was first mentioned by John Winthrop (he came to Salem with Puritan migrants in a ship called Arbella in 1630) who was mentioned in *The Scarlet Letter* (141, 143, 148, 149) in 1630s.¹⁹ *Manifest Destiny* and *American Dream* of the 19th century can be regarded as the American devolution of early Puritan ideals.²⁰

The term Open Destiny means a spread ordered by God over an area that is not clearly defined. This is America's clear destiny. Behind this view are their arguments to justify American expansion. These arguments can be summarized as follows: a) Americans have a special mission of spreading democracy and freedom over the entire continent. b) America is closer to these non-inhabited lands than other major countries. c) Americans use the lands more efficiently than the people living there. d) These lands need to feed the American population which doubles every 25 years. e) Americans have to modernize and develop the primitive people living on these lands. These arguments were largely accepted in the 1830s and 1840s and promoted America's initiatives over the continent.²¹

The concept of the American Dream was first used by the historian James Truslow in 1931 to define what was attracting millions of people from every nation to America. The concept itself is certainly older. The first people migrating to

¹⁸ Wendy C. Graham, *Gothic Elements and Religion in Nathaniel Hawthorne's Fiction*, Tectum Verlag DE, Marburg, 1999, p. 60.

¹⁹ Emory Elliott, "The Legacy of Puritanism, Divining America", TeacherServe®, National Humanities Center, <http://nationalhumanitiescenter.org/tserve/eighteen/ekeyinfo/legacy.htm> (10.01.2016).

²⁰ Wendy C. Graham, *Gothic Elements and Religion in Nathaniel Hawthorne's Fiction*, Marburg: Tectum Verlag DE, 1999, p. 59.

²¹ Thomas Ladenburg, "America's Manifest Destiny", *Digital History*, p. 40-41 http://www.digitalhistory.uh.edu/teachers/lesson_plans/pdfs/unit5_8.pdf. (15.01.2016).

Puritanism and Religious/Moral Corruption: The Scarlet Letter by Nathaniel Hawthorne

America hoped for a better life than what they had in Europe. As noted before, the main reason for their departure was religious oppression, political pressure, and poverty. These migrants had (a) personal hopes of freedom, self-accomplishment, personality and happiness; (b) economic hopes of wealth and success; (c) social hopes of equality in a class-free society; (d) religious hopes of religious freedom, and (e) political hopes of democracy. Collectively, this American Dream was reflected in the basic beliefs and values, and today it is the common dream of many people, not just Americans.²² Puritans who emigrated to America were dragged into the idea of “Manifest Destiny” and the “American Dream” on the “promised” lands as the people selected by God, which was depicted in *The Scarlet Letter*, and they severely punished the Native Americans who were regarded as opponents and people who had different religious and world views. It should be noted that Hawthorne’s works can be assessed as criticisms toward Puritanism. These works are essentially historical narratives. They reexamine Puritanism and seek deeper meanings for the social place of art and concepts of sin, feeling of guiltiness, crime and punishment.²³

Salem, the town where Hawthorne was born, is one of the earliest places of residence for the English Puritans in 1600s. William Hathorne,²⁴ the first migrant out of Hawthorne family, settled in Salem in 1630 and became one of the pioneers of the colony that was based on theocratic social principles. William Hawthorne, who held many offices, served as a judge and as a major in the wars fought to banish Native Americans from their own lands. For early Puritan settlers, innocence means purification from those whose political or religious beliefs differ from theirs. William Hathorne is known for his mercilessness by separating Native Americans, Quakers,²⁵ ‘witches’ and criminals of any crimes from one another by applying violence. John Hathorne, his son and a judge, was as tough as his father. He aimed to purify New England by burning or hanging witches.²⁶

Although Puritan separatists passed the Atlantic to find a new paradise in America, there were thieves, killers, and adulterers among them. They were violently punished by merciless judges such as William and John Hawthorne when they were captured²⁷ or exposure piers were full of them. The interesting point here is that the graveyards and prisons were full of people although the residential

²² http://home.arcor.de/vhailor/413_FF_Fact_file_3_NRW.pdf, p. 1, (14.01.2016).

²³ Imene, *ibid.*, p. 38.

²⁴ Nathaniel Hawthorne added the letter “w” to his surname “Hathorne” in 1827 probably to ensure easiness in reading or because of feeling guilty due to his family.

²⁵ Quakers, also known as Friends, are the supporters of social activism, pacifism, fair treatment of Native Americans and equality for women, the concepts which emerged in Great Britain and spread in Northern America.

²⁶ Meltzer, *ibid.*, p. 10.

²⁷ Meltzer, *ibid.*, p. 11.

places were new. This case is expressed in the first section entitled "Prison Door" in *The Scarlet Letter* as follows:

No matter what kind of utopia, full of happiness and wellness, the founders of a new colony dreamed at the beginning, they soon discovered the necessity to spare some of these lands for a graveyard and prison. The first residents of Boston bordered the grave of Isaac Johnson in his own land and formed the beginning point of the graveyard of King Church later in the same period when they constructed the first prison around Cornhill, which is a clear example in this regard. After fifteen or twenty years following the establishment of the city, the wooden prison carried the traces of weather conditions and its age, which added more pessimism to the cold and dark appearance of the building. The rust on the metal parts over the oak door made people think that the prison was the oldest thing that could be found in the New World. Like everyone or everything related to crime, the prison seemed to have never had a youth. (SL 48)

Nathaniel Hawthorne always had problems due to the oppressions and unfair treatments and executions of their grandfathers and he had never overcome the feeling of guiltiness although it had been more than a hundred years since the death of their grandfathers and Hawthornes were almost forgotten. Moreover, a problematic awareness arising from his deep ties with his Puritan grandfathers can be felt in his works.²⁸ The moral message that emerges in *The House of the Seven Gables*, for example, is that a generation repents the sins or mistakes of its previous generations.²⁹ *The Scarlet Letter* is regarded as Hawthorne's best representation of tough and gloomy Puritans characterizing the New England colony.³⁰ Hawthorne's problematic awareness is reflected in the following citation included in the first chapter (Custom House) of *The Scarlet Letter* as follows:

As far as I can remember, I would visualize Briton, which was domestically transferred with glorious memories from one generation to another, in my dreams as a child. I can still remember, and I would feel the sense of being home. It is now hard to compare those times with the current form of the city. I believe my great grandfather who was an earnest person with a beard, dark-color cloak, topper hat and a lofty appearance and who was a pioneer that walked over these non-inhabited lands with the Holy Book and sword and that was mentioned with compliments in both war and peace times deserved to reside in here more than me as a person who is not known as much as him. He was a soldier, law-maker, judge, and an administrator in the church; he had all positive and negative Puritan

²⁸ Meltzer, *ibid.*, p. 14.

²⁹ "The weaknesses and mistakes, malevolent passions, vulgar orientations and ethical issues are transferred from one generation to another". *The House of the Seven Gables*, Airmont, New York, 1963, p. 112-113.

³⁰ Deborah L. Madsen, "Hawthorne's Puritans. From Fact to Fiction", *Journal of American Studies*, 33.3 1999, p. 516.

characteristics. He is remembered with his violent attitudes toward a woman from his sect, which Quakers reflected in their stories, and this was what concerned me thinking that his benevolent acts would be mentioned less. His son seemed to have inherited his father's cruelty through genes; he was one of the leading witch hunters and he carried their blood. This was such a great blemish that his dried bones in the graveyard in the Charter Street must still have this blemish if they have yet to become soil! I do not know whether my ancestors regretted and begged pardon from God for their torments toward people or whether they are paying the results of what they did in a different dimension. Me as an author and their grandson undertake the responsibility for what they did and pray for the termination of all curses over them. (SL 16-17)

Perhaps that is why Hawthorne emphasized Puritanism more vividly than other writers, conveying the complexities of Puritanism and the dead and living dimensions of the heritage of the 19th century to the reader in such an effective way.³¹

The Scarlet Letter

The Puritan society depicted as “the successors of Puritan gloom” (SL 217) in *The Scarlet Letter* by Nathaniel Hawthorne is a harsh, cold, and dark society ruled with strict laws. Each person living in this society, determined through the religious norms of human and the natural attitude cycle, has to accept the limitation on their freedom as ordered by Calvinism.³² They have to avoid all sorts of entertainment, and they must only work and pray. The narrator in *The Scarlet Letter* reflects this as follows: “...The generation following the first migrants embraced the darkest colors of Puritanism and faded the national appearance to such a degree that this had not been reverted for many years. We need to relearn the art of being happy that we have forgotten (SL 219).

The Scarlet Letter starts with a long introduction entitled “Custom House: Introduction to Scarlet Letter” (SL 11-47). The interesting point here is the perfect similarity between Hawthorne and the narrator. As stated above, Hawthorne works as an inspector in the Custom House and loses his job due to political changes, which is also the case for the narrator. Like his narrator, he has Puritan ancestors who leave a cursed legacy. Therefore, the unnamed narrator in this section appears as the author himself. The author defines himself as an inspector in the Custom House in Massachusetts. As noted by Joel Pfister, the term “custom” means both the house for goods and traditions or habits. The author/narrator is literally both a

³¹ Millicent Bell, *Hawthorne and the Real: Bicentennial Essays*, Ohio State University Press, Columbus, 2005, p. 85.

³² Imene, *ibid.*, p. 2.

custom inspector and a figure critically examining the customs, habits, and interpretation patterns. He goes beyond his ideological preferences and presents a personal criticism to self and society.³³

The narrator also mentions how he started to write the novel when starting his social criticism. He sees a pile of documents in a non-used room of the Custom House. There is an A-shaped scarlet cloth with a golden pattern and a package with a manuscript among these documents. An event that took place approximately a century before the time of the narrator (around the half of the 17th century) is narrated in the manuscript, which was written by an inspector Jonathan Pue, in the pile of documents (SL 37). After the narrator loses his job in the Custom House, he decides to write a fictional explanation of the events recorded in the manuscript and creates *The Scarlet Letter*. The narrator does his best to add a realistic sense to the fiction to such a degree that the readers doubt whether this introduction is included in the book. "I still hold the original forms of the documents including *The Scarlet Letter*, the most interesting book to me, and my doors are totally open to those who are affected by the story and want to see these" (SL 37). However, it should be noted that realness and dreams can meet with artistic and literary activities and they can present something to one another, as also reflected by the narrator/author" (SL 39).

The four main characters in the novel are strictly committed to one another in a circle of unsolvable issues. These characters are Roger Chillingworth, Arthur Dimmesdale and Pearl. Hester, a young married woman, illegally gives birth to Pearl when she was living in Puritan New England far away from her old husband who was a scientist of the 17th century. Her husband, Roger Chillingworth, who is thought to have died, finds his wife being punished and thus obligated to wear a scarlet cloth with the letter A on it throughout her life and standing in the exposure pier with her baby in her hands before the public because of her illegal relationship and as she rejected saying the name of the father when Chillingworth comes to³⁴ New England. The novel opens with this incident. The depiction of a prison door in the opening paragraph of the novel indicates the merciless faces of the people who gather before the door: "a wooden building with an oak door full of sharp metal pieces" (SL 48). The prison door is a symbol of Calvinism according to Glazier. Both this door and people's prohibitor characteristics refer to the unethical power of Calvinism and "the early-blooming black flower of that modern society" (SL 48).³⁵

Chillingworth vows to take revenge and finding the father of the baby becomes an obsession for him. "I will search for this guy like I look for the information of

³³ Joel Pfister, "Hawthorne as Cultural Theorist", *The Cambridge Companion to Nathaniel Hawthorne*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004, p. 35-36.

³⁴ The letter "A" reflects the adulteress, meaning a woman having sex illegally.

³⁵ Lyle Glazier, *Decadence and Rebirth, Hacettepe Lectures in American Literature*, Hacettepe University Publications, Ankara, 1971, p. 19.

Puritanism and Religious/Moral Corruption: The Scarlet Letter by Nathaniel Hawthorne

reality in books or gold in alchemy. I will instinctively recognize him when we meet. I will see him shaking before me and I will shiver for no reason one day. I will find him one way or another! He can hide before his so-called honor if he can. But I will find him in the end" (SL 74). He hides his identity and introduces himself as a doctor. He gets a promise from Hester not to disclose him (SL 75). He searches for traces like a detective and finds that Hester's father is Arthur Dimmesdale, a young priest who is regarded as sacred, as a saint among the Puritans in Salem. Ironically, priests are some of the leading people among the Puritans "who are responsible for ensuring the social order at that time" (SL 190).

During the times Puritanism spread over America, people believed that churches should include the living saints or sinless people. Therefore, priests' attitudes were largely restricted by the social rules, principles and even the bias" (SL 190). This doctrine is a refutation of the authority claiming that the church should support the government as in England. Puritans opposed the hierarchical system (priest, bishop, archbishop) in the church. The congregation of the church should have the right to select and assign their own religious authorities.³⁶ Puritans believed that they could present religious expressions in an ignorant world. For that purpose, most of the members consisted of a group who was educated in Oxford or Cambridge. These religious authorities were believed to have known God's words sincerely. According to them, not only did these religious authorities study God's words, but they also adopted these words as some of their parts. As noted by William Perkins, these authorities should have an inner emotion regarding the doctrine to be declared. They should be affected religiously so that they could awaken the same feelings of others.³⁷ The Puritan congregation thought that there was nothing more important than saying God's words with piousness and that their priests glorified Jesus Christ.³⁸ Moreover, "priesthood was an occupation requiring more intelligence than policy; ...as the society respected and adored the priests, this position evoked an attraction which could draw the attention of even the most ambitious people." Accordingly, Increase Mather, who is mentioned in the novel, is the father of Cotton Mather and among the priests "holding the political power" (SL 225). Arthur Dimmesdale who has no political ambitions is a priest loved and respected by the congregation. People call him "a man deserving the paradise": "Here, an angel on the world!" (SL 136). He is a "priest who reached the status of a saint in the church" (SL 233). His feeling of guiltiness increases considering the love and respect of Dimmesdale people toward him. Whenever he wants to confess his sins, his weakness prevents him.³⁹ Thus, he will never find

³⁶ J. A. Leo Lemay, *An Early American Reader*, United States Information Agency, Washington, DC, 1993, p. 173-174.

³⁷ Hughes Oliphant Old, *Worship: Reform According to Scripture*, Westminster John Knox Press, Louisville, 2002, p. 79-80.

³⁸ Imene, *ibid.*, p. 28.

³⁹ Imene, *ibid.*, p. 81.

peace due to this feeling and pricks of conscience." Priest Dimmesdale, who could reach the top level of faith and holiness, had to bow down to his destiny overwhelming him. This destiny reduced the level of a man, whose position was in the skies and whose voice could be heard and responded by angels, to the lowest people. However, the feeling of guiltiness was what enabled him to understand his sinner siblings and help them. His heart shook with them. He felt their pains and made thousand of people feel his own pains through tragical and persuasive words. These sincere and persuasive words sometimes became terrible. The public could not understand what the power that affected them to this degree was but people considered the young priest a holy miracle. (SL 134-135)

After being educated by three tough and grim teachers called "shame, hopelessness and loneliness", getting better and better and learning many correct and wrong things or actions (SL 189), Hester becomes a character full of compassion and self-confidence at the end of the novel. Dimmesdale, on the other hand, witnesses the feeling of guiltiness and his sins surrounding his self (SL 210), gets overwhelmed by this feeling, confesses his sin to the "hard-hearted" (SL 186) congregation after standing on the exposure pier like Hester did while holding his baby seven years ago, begs Hester's pardon, hugs his daughter Pearl and takes his last breath. Chillingworth who wants to take his revenge on the young priest, who already feels guilty, by psychologically tormenting him and says "You just managed to escape!" for several times when the priest takes his last breath (SL 241) ethically falls to lower degrees in his seek for revenge. After Dimmesdale dies, Chillingworth's "strength and energy, will to live, and mental abilities" all "disappear, dry and shrink" at once (SL 245), and he dies, too, in almost a year. He bequeaths what he has to Pearl, Hester's daughter. Only Hester can look at the future optimistically. He goes to Europe with Pearl who marries an aristocrat there. Hester comes back and dedicates his life to charity work. The letter "A" is no longer a source of shame for him. After the years of "thinking, suffering and sacrificing", the scarlet letter becomes something other than a letter drawing everybody's hatred and turns into a "sign" remembered with grief, fear, and respect (SL 247). After Hester dies, he meets with Dimmesdale under a single gravestone. The letter "A" is engraved on the stone like an emblem (SL 248). Pearl, a living symbol of her mother's sins for the Puritan society,⁴⁰ is the spokesperson of the social criticisms in the novel. Pearl asks significant questions to her mother as the conscience of the Puritan society. It is clear that the novel includes Puritan congregation's interpretation of ethical laws and a serious criticism toward this interpretation.

Hawthorne, among these four characters, indicates Chillingworth as an unforgiveable sinner because Chillingworth crushes another spirit or heart just to see how it reacts. He observes Dimmesdale and seeks a perfect revenge. He appears

⁴⁰ David Levin, *ibid.*, p. 15.

Puritanism and Religious/Moral Corruption: The Scarlet Letter by Nathaniel Hawthorne

as the best friend to his worst enemies.⁴¹ He tries to prevent Dimmesdale from getting on the exposure pier to confess his sins before passing away. Chillingworth's depiction is interesting here: "Old Roger Chillingworth was advancing among the crowd. His facial expression was so dark, concerned and evil that he looked as if he came out of hell. He tried to prevent this poor man from doing what he wanted to do" (SL 238). Hawthorne indicates Chillingworth as the main symbol of ethical and religious corruption. Chillingworth reflects this when he talks to Hester: "I do not have the power to forgive you. I do not have that you mentioned. My beliefs that I have forgotten for some time are coming alive now and they indicate the reason for what we did and suffered" (SL 163). Chillingworth is already a deviant person even before making his revenge an obsession because this old man commits a greater sin than Hester and Dimmesdale my marrying Hester though he does not love her and observes the weakness of the young priest.⁴²

Dimmesdale, the second symbol of ethical and religious corruption according to Chillingworth, thinks that his sin cannot be expressed and tolerated. This sin absorbs his energy and hurts and destroys his self. While living with the feeling of guiltiness and pricks of conscience, Dimmesdale gets overwhelmed by the feeling of hypocrisy arising from the idealization of himself by his own congregation and carries the load of his secret silently.⁴³ He tries to justify this silence as follows:

They avoid displaying their darkness and sins for the purpose of protecting people's peace and glorifying God although they are guilty. If they display their darkness, they will not be able to do favors and pray to God for forgiving their sins by performing benevolent acts. Therefore, they wander among people believing that they are as pure as a fresh snow although they suffer from great psychological torments and carry the traces of the sins which they cannot escape in any ways. (SL 125)

As noted by the narrator, "Nobody can have different attitudes against the self and people for a long time because they cannot understand which of these attitudes is real in the end" (SL 204). After his effective sermon, he can confess his sins and takes his last breath at the end of the book. The narrator indicates one of the ethical interpretations of the novel as follows: "Be honest! Be honest! Do not avoid revealing a quality, rather than your worst side, that will help you disclose your worst side clearly!" (SL 244-245). In the Puritan community, the words "Listen as if it were coming out of God's mouth" (SL 181), Dimmesdale was afraid of revealing such a trait and refrained from revealing the "black secret of his soul" (SL 136). He also tries to maintain his image as a priest who clears the religious and ethical

⁴¹ David Levin, *ibid.*, p. 14-15.

⁴² Glazier, *ibid.*, p. 20.

⁴³ Benjamin Kilbourne, "Shame Conflicts and Tragedy in *The Scarlet Letter*", *Japa*, 53/2, p. 473.

doubts of his congregation: "For them, Mr. Dimmesdale was a spokesperson who reports the messages of wisdom, love, and warnings from the skies. The soil he stepped on was sacred for them (SL 135). However, he gets stuck in this image to such a degree that he cannot confess his sin although he wants to do so:

He wants to speak for once, no, at least a hundred times. But how can he? He tells his audience that he is a despicable person, maybe the most despicable person, the worst among the sinners, a person deserving all sorts of hatred, and somebody who is unbelievably malevolent. He says he is surprised how he has not been burnt by God yet before the people due to his sins. Can there be a clearer speech than this? Should not the people have reacted and dragged him down from the position he blemishes? This was not the case. People listen to these and become more committed to their priest. They cannot understand the secret fearsome message hidden in the words of the priest who punishes himself like that. (SL 136)

This priest regarded as a saint in this world uses different inappropriate ways to punish himself: "He had a couple of bloody whips in his locked secret cabinet. This Protestant and Puritan priest often whips his shoulders and smiles while doing so, and he whips himself harder thinking that he can smile (SL 137). He also fasts for the redemption of his sins and prays for nights either in darkness or under some light, "but he cannot save himself from this sin" (SL 137). People's respect toward him and his numerous favors for the people "cause nothing but more pain" (SL 181); he knows that he looks as if he is doing favors but that is nothing but deceiving the self. He asks himself and Hester: "How can a ruined spirit like mine save other spirits? Or how can an impure spirit purify the sins of other spirits? " (SL 181). He gets overwhelmed by the load of his sins and hypocrisy to such a degree that he even envies Hester who is punished to wear a cloth with the letter "A" in scarlet on it over her clothes for a lifetime.

I paid the price of my sins already. However, I have not done anything for showing my regrets. This is the truth! If this was not the case, I would have already left my position and stood before the people in the way they would see me in the Judgment Day. You are lucky Hester as you can carry that scarlet letter on your chest! My letter is secret, burning me gradually. (SL 181)

What he says about his letter is physically true because the narrator mentions the audience swearing that they saw a scarlet letter that was perfectly similar to that of Hester on the chest of the priest" (SL 243). This was actually reflected in an act between Roger Chillingworth and Dimmesdale before. While Chillingworth examines Dimmesdale as a so-called doctor, he sedates him using the medicine he has made with the plant he has collected, opens the buttons of his shirt and sees his chest. The narrator asks "What about the astonishment and joy in his face?" and adds the following: "It looked as if an extreme joy that cannot be reflected only through the facial expressions or eyes was erupting from all parts of his

(Chillingworth's) ugly body (SL 130). There is an admiration with astonishment in this joy" (SL 131). It is clear that Dimmesdale engraved the letter "A" on himself, an example of the torments he does to himself.

Chillingworth and Dimmesdale violated the principle of honesty, the basic principle of Puritan ideology. This principle, in other words, explaining what has happened to God and people, is the basic obligation for becoming a real believer and confessor.⁴⁴ Chillingworth hides his identity to take his revenge, ensures that Dimmesdale trusts him and even lives with him as his doctor in the same house. He never shows regrets at the end of the novel and proves, according to the Puritan ideology, that he is an already-cursed one. Dimmesdale cannot be honest until his last breath and makes all realities around him a lie because "For a false person, the whole universe is false, untouchable; it shrinks when you want to grasp it by hand. That person becomes a shadow as long as he/she stands under a fake light and disappears in the end" (SL 138). What makes Chillingworth real is his ambition to take revenge while it is the pain to be tolerated for the priest. While reflecting the psychological state of Dimmesdale in detail, the author does not tell about Chillingworth that much.

Hester doesn't keep a secret, in fact, the letter A, which she carries as a punishment, ironically gives her an insight into other people's secrets. The real meaning of this letter is forgotten in time, and people start to believe that this letter is the initial of the term "angel" reflecting her favors or the initial of "able" indicating her capabilities. However, as Dimmesdale hides himself from the sights of people, the reflections of his sinner conscience are provided throughout the novel.⁴⁵ The interesting point here is the different interpretation of the people when Dimmesdale shows the letter "A" on his chest and confesses his sins before his last breath. Some admit to seeing this letter, while others deny that they have seen it or that the priest has made a confession. They believe that Dimmesdale died in the arms of a fallen woman and turned his death into an instructive anecdote. He is a saint and his last confession has nothing to do with the "crime causing Hester to wear the scarlet letter." This attitude of the priest, "according to certain elite witnesses", carries the purpose of indicating "how futile the process of achieving the highest honesty status is." "After his life ended following his efforts he made for the spiritual wellness of people, his death turned into a lesson and the priest gave a strong but tragic message indicating that we are all sinners before the Eternal Purity" (SL 244). Such an ideology is totally natural for the Puritans of the era because Arthur Dimmesdale, a respected priest, is among the selected creatures of God and one of the living saints of the Puritan church.

⁴⁴ David Levin, *ibid.*, p. 14.

⁴⁵ Ian Ousby, *An Introduction to Fifty American Novels*, Pan Books, London, 1979, p. 53.

In conclusion, Hawthorne did not criticize Puritanism totally while assessing the Puritan history in *The Scarlet Letter*. The author criticized the corrupted features of Puritanism. He opposed to Puritans' adoption of their own dogmatic beliefs which could distort the human spirit, indicated their strictness which resulted in tragic cases, and attacked the Puritanism form which was distorted to protect the so-called Puritan quality. Hawthorne objects strict activities in social fields arising from depersonalization, self-alienation or identity loss, and in the social concepts such as religion, policy or occupational fields arising from these social fields. However, he supports Puritanism's stress on conscience, self-determination and privacy of separate human spirits. The key that will open the hidden depths of human nature is love. The human aspects of this love are present in the sympathy and empathy of a spirit toward another spirit in pain.⁴⁶ In addition, Puritanism's emphasis on responsibility cannot be neglected. Hawthorne reflects the theme of self-realization through Hester, self-destruction through Dimmesdale, and revenge through Chillingworth.⁴⁷ Chillingworth represents the Unforgiveable Sin here because he does not regret anything contrary to Hester of Dimmesdale and he distorts the human spirit, symbolizing the distorted Puritan belief.⁴⁸ Hawthorne aims to settle accounts with the sins and crimes of his grandfathers under the concept of religion in his works, particularly in *The Scarlet Letter*, but he still tries to protect the essence of Puritanism. He acted as the historian and critic of the Puritans⁴⁹, focused on the traditions of New England and Puritan lifestyle, and clearly criticized the distorted aspects of Puritan ideology. Although he criticized the Puritanism implemented by his grandfathers, his criticisms are still relevant today.

References

- Bell, Millicent, *Hawthorne and the Real: Bicentennial Essays*, Ohio State University Press, Columbus 2005.
- 2. Elliott, Emory, "The Legacy of Puritanism, Divining America", TeacherServe©, National Humanities Center, <http://nationalhumanitiescenter.org/tserve/eigheten/ekeyinfo/legacy.htm>, (10.01.2016)
- Fujie, Keiko "Hawthorne's Light & Dark in *The Scarlet Letter*", *Osaka Literary Review*, 1980-11-30, p. 116-127.

⁴⁶ Glazier, *ibid.*, p. 9.

⁴⁷ Glazier, *ibid.*, p. 20.

⁴⁸ Glazier, *ibid.*, p. 20.

⁴⁹ Ousby *ibid.*, p. 47.

Puritanism and Religious/Moral Corruption: The Scarlet Letter by Nathaniel Hawthorne

- Glazier, Lyle, *Decadence and Rebirth, Hacettepe Lectures in American Literature*, Hacettepe University Publications, Ankara 1971.
- Graham, Wendy C., *Gothic Elements and Religion in Nathaniel Hawthorne's Fiction*, Tectum Verlag DE, Marburg 1999.
- Güriz, Adnan, "Avrupada Reform Hareketi ve Mülkiyet Sorunu", <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/335/3397.pdf> 256-257, (05.01.2016).
- Hall, Kevin, *Calvinism, Introduction to the Study of Calvinism*, <http://www.biblestudyguide.org/ebooks/kevinhall/calvinism-te.pdf>, (07.01.2016).
- Hawthorne, Nathaniel, *Kızıl Damga*, trs. Z. Gülümser Ağırer Çuhadar, Arion Yayınevi, İstanbul 2002.
- _____ *The House of the Seven Gables*, Airmont, New York 1963.
- Horton, Michael, *For Calvinism*, Zondervan, Michigan 2011.
- Imene, Kahhoul, *Puritanical Dimensions in The Scarlet Letter: Moral Demands Versus Individual Needs*, Mohamed Khider University – Biskra Faculty Of Letters and Languages Department of Foreign Languages, English Branch, Algeria 2011/2012.
- Kilbourne, Benjamin "Shame Conflicts and Tragedy in The Scarlet Letter", *Japa*, 53/2, p. 465-483.
- Ladenburg, Thomas, "Amerika's Manifest Destiny", *Digital History*, p. 40-41 http://www.digitalhistory.uh.edu/teachers/lesson_plans/pdfs/unit5_8.pdf, (15.01.2016).
- Lemay, J. A. Leo, *An Early American Reader*, United States Information Agency, Washington DC. 1993.
- Levin, David, "Nathaniel Hawthorne, *The Scarlet Letter*", *The Voice of America, Forum Lectures, The American Novel*, United States Information Agency, Washington DC. 1977, p. 10-17.
- Levin, Harry, *The Power of Blackness*, Vintage Books, New York, 1958.
- Madsen, Deborah L., "Hawthorne's Puritans. From Fact to Fiction", *Journal of American Studies* 33.3 1999, p. 509-517.
- Meltzer, Milton, *Nathaniel Hawthorne: A Biography*, Twenty-First Century Books, Minneapolis 2007.
- Old, Hughes Oliphant, *Worship: Reform According to Scripture*, Westminster John Knox Press, Louisville 2002.
- Ousby, Ian, *An Introduction to Fifty American Novels*, Pan Books, London 1979.

- Pfister, Joel, "Hawthorne as Cultural Theorist", *The Cambridge Companion to Nathaniel Hawthorne*, Cambridge University Press, Cambridge 2004, p. 35-59.
- Ruland, Richard; Bradbury, Malcolm, *From Puritanism to Postmodernism: a History of American Literature*, Penguin Books, New York, 1991.
- Torun, İshak, "Kapitalizmin Zorunlu Şartı 'Protestan Ahlâk' ", *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2002, III/2, 89-98.
- http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (06.01.2016).
- http://home.arcor.de/vhailor/413_FF_Fact_file_3_NRW.pdf, p. 1, (14.01.2016).

المذهب التطهيري «البيوريتاني» والفساد الديني / الأخلاقي:

«الحرف القرمزي» لـ «ناتانيال هاوثورن»*

أ. د. إسماعيل أوغرتير

جامعة أنقرة - كلية الآداب؛ قسم اللغة والأدب: iogretir@erzurum.edu.tr

ترجمة: إبراهيم خليل إلكي

الخلاصة:

يشغل المذهب التطهيري المتأثر بالكالفينية والآخذ منها لاهوتيته، مكانة مهمة في استعراض المشهد الديني والثقافي والسياسي والاقتصادي والاجتماعي السائد حالياً في الولايات المتحدة الأمريكية وتقييمه .

قام المهاجرون الأوائل من التطهريين الذين توافدوا إلى أمريكا عام (١٦٢٠م) بإنشاء مستعمرة بليموث في ولاية مساتشوستس . وفي عام (١٦٣٠م) بدأت موجة الهجرة الثانية، وأقدمت هذه المجموعة على تأسيس جماعة باسم جماعة مستعمرة «خليج مساتشوستس Massachusetts Bay Colony» وذلك في منطقة بوسطن المعروفة اليوم. تشكل هذه الجماعة - التي لا تبدي أدنى قدر من التسامح تجاه الأفكار والآراء الدينية والدينيوية المغايرة لها- صلب قصة «الحرف القرمزي» لـ «ناتانيال هاوثورن Nathaniel Hawthorne» لقد كان ناتانيال هاوثورن - الذي أنتج أعمالاً كتابية متميزة وأصيلة كأحد الأخلاقيين في الفترة المعروفة بعصر النهضة الأمريكية- يعاني من الضيق والكآبة المستمرة بسبب أعمال الظلم والانتهاكات والإداناة الباطلة والإعدامات الوحشية التي ارتكبتها أجداده خلال سنوات المستعمرات بحق كل من لا ينتمي إلى جماعة التطهريين وذلك عن طريق إقامة المحاكم التي أقاموها وتولوا إدارتها، ولم يفلح في تخليص نفسه من الشعور بالذنب واتهام الذات. وربما لهذا السبب قد عمل، عند إعادة تحرير العالم التطهيري القاسي بشكل ملائم وموافق لأصله في كتابه «الحرف القرمزي»، عمل على تصوير وتوصيف قانون أخلاقي ضد تاريخ المذهب التطهيري، ولفت الأنظار إلى الجوانب الباطلة للعقيدة البيوريتانية.

سوف يتم التطرق في هذا البحث إلى علاقة الكتاب الذي كتبه ناتانيال هاوثورن بحياته، وانتقاده أمريكا التطهيرية والفساد الديني / الأخلاقي، وذلك من خلال أشهر أعماله الذي هو «الحرف القرمزي».

الكلمات المفتاحية: ناتانيال هاوثورن، الحرف القرمزي، التطهيرية، الفساد الديني / الأخلاقي

* وهذه هي الترجمة العربية للدراسة بعنوان "Püritanizm ve Dinî/Ahlâki Yozlaşma: Nathaniel Hawthorne'un Kızıl Damga'sı" التي نشرت في العدد الثالث من مجلة الإلهيات الأكاديمية. (إسماعيل أوغرتير، المذهب التطهيري «البيوريتاني» والفساد الديني/الأخلاقي: «الحرف القرمزي» لـ «ناتانيال هاوثورن»، الإلهيات الأكاديمية، ٢٠١٦، العدد: ٣، ص ١١٣-١٢٠). من الواجب أن يستند في الاقتباس إلى المقالة التركية.

Püritanizm ve Dini / Ahlaki Yozlaşma: Nathaniel Hawthorne'un Kızıl Damga'sı

Özet

Teolojik kaynağını Kalvinizm'den alan Püritanizm, Amerika Birleşik Devletleri'nin bugünkü dinî, kültürel, siyasî, ekonomik ve toplumsal panoramasının değerlendirilmesinde önemli bir yer tutar. 1620'de Amerika'ya ilk gelen Püritanlar Plymouth, Massachusetts'de bir koloni kurmuşlar, 1630'lu yıllarda ikinci bir göçmen dalgası başlamıştır. Bu grup günümüzde Boston olarak bilinen bölgede Massachusetts Bay Colony adını verdikleri bir cemaat kurmuşlardır. Kendi dışındaki din ve dünya görüşlerine müsamaha göstermeyen bu Püritan cemaat, Nathaniel Hawthorne'un Kızıl Damga'sının tam da merkezini oluşturur. Amerikan Rönesansı olarak bilinen dönemde bir ahlâkçı olarak özgün eserler veren Nathaniel Hawthorne, dedelerinin koloni yıllarında Püritan olmayanlara karşı yargıç olarak gerçekleştirdikleri zulüm ve adil olmayan suçlamalar ve infazlardan dolayı her zaman sıkıntı duymuş, kendisini suçluluk duygusundan kurtaramamıştır. Belki de bu yüzden Kızıl Damga adlı eserinde kasvetli Püritan dünyasını aslına uygun biçimde yeniden üretirken, Püritan tarihine karşı ahlâk yasasını betimlemeye ve Püritan inancının bozulmuş yönlerini gözler önüne sermeye çalışmıştır. Bu çalışmada Nathaniel Hawthorne'un yaşamıyla yazdığı eser arasındaki ilişki, Püritan Amerika eleştirisi ve dinî/ahlâki yozlaşma, başeseri Kızıl Damga üzerinden ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nathaniel Hawthorne, Kızıl Damga, Püritanizm, dinî/ahlâki yozlaşma

Puritanism and religious/moral corruption: The Scarlet Letter by Nathaniel Hawthorne

Abstract

Puritanism, theologically rooted in Calvinism, has an important place to evaluate the current religious, cultural, political, economic and social panorama of the U.S. The first Puritans who came to America in 1620 settled in Plymouth, Massachusetts, in 1630s a second immigration wave began. This group established a community called Massachusetts Bay Colony in an area known today as Boston. This Puritan community which did not tolerate any dissenting religious or world views is the very center of The Scarlet Letter by Nathaniel Hawthorne. Hawthorne who produced original works as a moralist in the period known as the American Renaissance was distressed and had guilty conscience because of cruelty and unfair accusations and executions by his great great father and great father as judges at that time. Perhaps due to this fact, he tried to describe the moral law against the Puritan history and to show the corrupted aspects of Puritan faith while reproducing the gloomy Puritan world literally in his works. In this study the relationship between the life of Hawthorne and his work, his criticism of Puritan America, and religious/moral corruption are treated through his masterpiece, The Scarlet Letter.

Keywords: Nathaniel Hawthorne, The Scarlet Letter, Puritanism, religious/moral corruption

«... من المستحيل ردم الشرخ الذي تحدته الخطيئة في روح الإنسان في هذه الدنيا المحكومة بالموت». الحرف القرمزي، ١٩٠.

يُعد ناثانيل هاوثورن واحداً من الأخلاقيين والفنانيين والكتاب الكبار من أمثال «رالف والدو إيميرسون Ralph Waldo Emerson»، و«هنري ديفيد ثورو Henry David Thoreau»، و«والث ویتمان Walt Whitman»، و«إدغار آلان بو Edgar Allan Poe»، و«إميلي ديكنسون Emily Dickinson»، و«هيرمان ميلفيل Herman Melville»^(١)، الذين قدموا أعمالاً أصيلة ومبتكرة خلال ما يعرف بعصر النهضة الأمريكية في الخمسينات من القرن التاسع عشر.

إنه أيقونة أخلاقية لرصد وقياس مدى الفوضى الأخلاقية للحياة الأمريكية، كونه أديباً فذاً وبارعاً وذا طابع عالمي، و متميزاً بالاستمرار عبر الزمن، وداعماً للقيم الأخلاقية الأصيلة. وإن الموضوع الأساسي الذي أولاه اهتمامه كفيلسوف أخلاقي هو الغرور والعزلة، أو ما يعرف في المصطلح الديني: بالسقوط والخطيئة الأصلية. ومن ناحية أخرى فإنه مما يجدر الانتباه إليه هو النظرية الرومانسية والرموز والاستعارات والتصاویر التي استخدمها^(٢). وإن هذه الأمور هي في الأساس شديدة الصلة ببعضها. إن العالم الداخلي والأخلاقي لهاوثورن متشابك ومتداخل مع العالم الخارجي والجمالي. فهو عندما يبعث برسائل جدية كأخلاقي، فإنه يقدم هذه الرسائل بدقة وأسلوب رقيق كفنان^(٣).

يقول هاوثورن الذي يصف رواياته بـ «الرومانسية النفسية» إنه «حفر نفقاً نحو أعماق طبيعتنا المشتركة»^(٤).

إنه يعمل ابتداءً من مجموعته «قصص رويت مرتين Twice Told Tales» (المجلد الأول ١٨٣٧، المجلد الثاني ١٨٤٢) وحتى روايته رومانسية دوليفر Dolliver Romance (١٨٦٣) غير المكتملة على تصوير وصياغة قانون أو نظام أخلاقي ضد تاريخ التطهريّة، ويعيد إنتاج العالم التطهري القاسي والمظلم بشكل متوافق مع أصله. فحسب رأي هاوثورن إن هذا العالم هو عالم مستقل قائم بذاته^(٥).

وسوف يتم التطرق في هذا البحث إلى علاقة الكتاب الذي كتبه ناثانيل هاوثورن بحياته، وانتقاده

(١) Milton Meltzer, *Nathaniel Hawthorne: A Biography*, Twenty-First Century Books, 2007, Minneapolis, s. 9

(٢) Keiko Fujie, "Hawthorne's Light & Dark in The Scarlet Letter", *Osaka Literary Review*, 1980-11-30, s. 116

(٣) Harry Levin, *The Power of Blackness*, Vintage Books, New York, 1958, s. 68

(٤) David Levin, "Nathaniel Hawthorne, The Scarlet Letter", *The Voice of America, Forum Lectures*, The

American Novel, United States Information Agency, Washington DC., 1977, s. 11

(٥) Kahloul Imene, *Puritanical Dimensions in The Scarlet Letter: Moral Demands Versus Individual*

Needs, Mohamed Khider University – Biskra Faculty of Letters and Languages Department of

Foreign Languages English Branch, 2011/2012, Algeria, s. 6

أمريكا التطهيرية والفساد الديني/ الأخلاقي، وذلك من خلال أهم وأشهر أعماله الذي هو «الحرف القرمزي The Scarlett letter»^(٦).

ناتانيال هاوثورن Nathaniel Hawthorne:

ولد ناتانيال هاوثورن الذي يُعد من أهم الروائيين وكتّاب القصة القصيرة في الولايات المتحدة الأمريكية، ولد عام ١٨٠٤م الرابع من شهر تموز في سالم- ماساتشوستس، وتوفي في التاسع عشر من شهر أيار في بليموث- هامشير. إن شهرة الكاتب الذي يُعد بارعاً ورائداً في القصة التصويرية والرمزية تحققت بالدرجة الأكبر من خلال الحرف القرمزي (١٨٥٠)، والمنزل ذي الجملونات السبعة The House of the Seven Gables (١٨٥١)، ورومانسية بليثديل The Blithedale Romance (١٨٥٢).

لقد تشكل الميل أو التخصص الأدبي لهاوثورن من خلال حدوث نقاط تحول عديدة في حياته. ولهذا من المناسب في هذا المقام الوقوف على هذه النقاط بشكل مقتضب؛ فبعد وفاة والده عام ١٨٠٨ الذي كان يعمل قبطاناً بحرياً، أخذته أمه مع أختيه وعادت بهم إلى مانينغ. أمضى هاوثورن الفترة الممتدة من عام ١٨١٦ إلى عام ١٨١٩ في رايموند - ماين Raymond, Maine مع أمه وأختيه. وبعد ذلك عادوا إلى سالم، وبدأ ناتانيال بتحضير نفسه للدراسة الجامعية، وفي الوقت نفسه عمل في مكتب مانينغ. وتلقى هاوثورن تعليمه في كلية باودوين في الفترة الواقعة بين عامي ١٨٢١ و ١٨٢٥. وهنا أبدى الكاتب الواقع تحت تأثير الفلاسفة الإسكتلنديين اهتماماً خاصاً بعلم نفس الملكات، ويلاحظ هذا الاهتمام في رواياته. تعرف في كلية باودوين هذه على ثلاثة من الرفاق الذين استمرت علاقته وصداقته معهم مدى الحياة، وهم: فرانكلين بيرس Franklin Pierce الذي أصبح فيما بعد الرئيس الرابع العاشر للولايات المتحدة الأمريكية، وهوراثيو بريدج Horatio Bridge الذي قدم له المساعدة في نشر كتابه الأول، وهنري وادزورث لونغفيلو Henry Wadsworth Longfellow الذي تولى مراجعة كتابه الأول.

وفي عام ١٨٢٨ قام على نفقته الخاصة بنشر روايته «فانشو Fanshawe» التي تستند إلى تجاربه الجامعية. إلا أنه نبذ هذه الرواية فيما بعد ونحى عنها. وأراد نشر مجموعات مختارة من بعض القصص القصيرة، ولكنه لما لم يعثر على ناشر يتولى نشرها أقدم على إتلاف وحرق قسم منها، وإرسال القسم الآخر إلى المجلات. وفي عام ١٨٣٦ تولى بمساعدة أخته إليزابيث منصب رئاسة التحرير في المجلة الأمريكية للترفيه والتعليم المفيد «The American Magazine of Useful and Entertaining Knowledge»، فكتب «تاريخ بيتر

(٦) ناتانيال هاوثورن، الحرف القرمزي، ترجمة: ز. كولومسر آغيرر تشوهادار Z. Gültümser Ağırer Çuhadar، دار أريون للنشر، إسطنبول، ٢٠٠٢. سوف تتم الإشارة إلى الرواية فيما يتعلق بالخصوص المقتبسة منها بوضع اسم الرواية ورقم الصفحة بين قوسين.

بارلي العالمي (Peter Parley's Universal History) للأطفال والذي أصبح من ضمن الكتب الأكثر مبيعاً^(٧).

وعندما نشر هاوثورن «قصص رويت مرتين Twice-told Tales» عام ١٨٣٧ لاقى استحسان وثناء لونغفيلو، الذي يُعد من أهم الأدباء في تلك الفترة، من ناحية رصانة الكاتب الشعرية وأسلوبه المتميز، وعده من النتاج الأصيل لنيو إنغلاند. وتُعد إحدى القصص الواردة في هذا الكتاب بعنوان «حجاب القس الأسود The Minister's Black Veil» التي تدور حول الخطايا التي تخفيها شخصيات القصة عن بعضهم بعضاً، والمخاطر التي تنتج عن انشغال الإنسان واهتمامه بنفسه فقط، تعد بمثابة مؤثر وتبشير بروايته الأشهر «الحرف القرمزي». إلا أن هناك قصتين أكثر تعقيداً لم تَضْمَنَّ إلى مجموعة «قصص رويت مرتين» وهما: «قريب الميجور مولينو My Kinsman, Major Molineux»، و«غودمان براون الشاب Young Goodman Brown» حيث يتناول الكاتب الحياة الداخلية المتشابكة والمعقدة لشخصيات القصة وعلاقتها المتبادلة مع المجتمع، ويوجه تحذيراً ضد الأحكام الأخلاقية السطحية، ويعارض المزايم المغلوطة حول البيوريتانية «المذهب التطهيري».

يحاول هاوثورن من خلال كتاباته اختراق الحقيقة الظاهرية والعبور إلى ما وراءها، ونقل معلومات لا يمكن أصلاً فهمها بشكل تام^(٨).

في عام ١٨٣٩ بدأ هاوثورن العمل في دائرة الجمارك في بوسطن. وفي عام ١٨٤٠ ترك عمله. ثم في عام ١٨٤٢ تزوج من سوبيا صوفيا بيودي Sophia Peabody وانتقل معها للعيش في كونكورد. وهنا أنشأ هاوثورن عام صداقة مع أشهر المؤمنين بالفلسفة المتسامية في كونكورد من خلال رالف والدو إيمرسون وهنري ديفيد ثورو، إلا أنه لم يفلح بمشاركة أتباع الفلسفة المتسامية تفاؤلاتهم حول طاقات الطبيعة البشرية وإمكاناتها. وبعد أن أقام هاوثورن فترة في كونكورد عاد إلى سالم في عام ١٨٤٥، وعين في مديرية التفتيش ضمن دائرة الجمارك إلا أنه فقد وظيفته عام ١٨٤٩ بسبب التغيرات التي حصلت داخل الحكومة، وخلال أشهر من هذه الحادثة ونتيجة لجهد وعمل مكثف وشاق أنتج أشهر أعماله «الحرف القرمزي» ونشره عام (١٨٥٠). إن القارئ لحديثه عن «دائرة الجمارك» الوارد في مقدمة الرواية يحس بوضوح بمشاعر الحزن والأسى والكدر التي تركتها عليه وفاة أمه، ومشاعر الكره والحقن التي أصابته نتيجة طرده من وظيفته. وهنا يوجه الكاتب انتقادات لأريكا البيوريتانية ولمجتمعها من خلال المكاييد والمؤامرات المحاكاة في دائرة الجمارك. وفي

http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (٧)
.(06.01.2016)

http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (٨)
.(06.01.2016)

عام ١٨٥٠ نشر هاوثورن، الذي كان قد انتقل إلى بيركشايرز، روايته الثانية بعنوان «المنزل ذو الجملونات السبعة» (The House of the Seven Gables)، وجعل موضوعها أسطورة اللعنة التي أصابت عائلة من عائلات أجداد هاوثورن من قبل امرأة حكم عليها بالموت خلال محاكمات السحرة في «سالم» (Salem).

عُين هاوثورن قنصلاً في ليفربول في الفترة الممتدة من ١٨٥٣ إلى ١٨٥٧، وبعدها أمضى سنتين في روما وفلورانس وأتم كتابة روايته الأخيرة تحت عنوان «آلهة الحقول الرخامية» (The Marble Faun). وفي عام ١٨٦٠ تعرض هاوثورن لمشاكل صحية أملت به بعد عودته إلى كونكورد. كان قلقاً وجزعاً ومضطرباً بسبب عدم تمكنه من تحقيق طموحاته من جهة، وبسبب أحداث الحرب الأهلية التي اندلعت في أمريكا (١٨٦١ - ١٨٦٥) من جهة ثانية. وعلى الرغم من إقراره وإيماؤه بسوء العبودية إلا أنه لم يكن يعتقد بنجاح المعارضين لها. توفي في ١٨ أيار عام ١٨٦٤.

يُنظر إلى هاوثورن في الأوساط النقدية على أنه كاتب لامع متقد الذكاء ذو أفق ونظرة واسعة، وأنه من قد أحضع الحالة الإنسانية والهوية الأمريكية منذ عهد البيوريتاني إلى زمنه للفحص والمساءلة^(٩). ولهذا فمن المناسب إلقاء الضوء بشكل مختصر على المذهب التطهيري «البيوريتانية» من زاوية تقييم الحرف القرمزي.

الكالفينية، والبيوريتانية «التطهيرية» وأمريكا:

بدأت التطهيرية بالظهور تاريخياً في الستينات من القرن السادس عشر في عهد الملكة اليزابيث الأولى كحركة إصلاح ديني. وأطلقت تسمية التطهيرية على هذه الحركة الإصلاحية لأن أتباعها يريدون التطهر^(١٠) من الأنماط والمظاهر الفاسدة والمنحرفة للكنيسة الأنغليكانية. يؤمن البيوريتانيون بالخطيئة الأصلية وبأن الإنسان محكوم بالعمل والألم والمعاناة والموت. وتثير الحركة التطهيرية تساؤلات حول الوضع الديني لكل شخص^(١١).

يمكن إعادة تاريخ أو أصل الكالفينية «المذهب الكالفيني» (Kalvinism) التي تأثرت بها البيوريتانية، واعتمدت عليها من الناحية اللاهوتية إلى الراهب البريطاني المعروف باسم «بيلاغيوس» (Pelagius) الذي عاش في القرن الخامس الميلادي.

كان بيلاغيوس يرفض عقيدة «الخطيئة الأصلية»، ويقول إن الإنسان صاحب «إرادة حرة» وعليه

(٩) http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (06.01.2016).

(١٠) أصل الكلمة بالإنجليزية «to purify» وتأتي بمعنى التطهر الفعلي والتطهير والتصفية.

(١١) J. A. Leo Lemay, An Early American Reader, United States Information Agency, Washington DC, 1993, s. 173.

فبإمكانه بواسطة هذه الإرادة الإيمان بالإله أو عدم الإيمان به. وأما «أوغوسطين Augustine» الذي كان يخالف بيلاغوس فقد كان يرى أن إرادة الإنسان غير حرة أبداً إلا أن الإله عندما ينزل رحمته على الإنسان فإنه سوف يختاره لخدمته والوصول به إلى الخلاص. ومن آراء أوغوسطين أيضاً: أن الإنسان قد فقد حرية الاختيار عندما ارتكب آدم عليه السلام الخطيئة الأصلية أو الأولى، وُطرد نتيجة ذلك من الجنة.

تبنت الكنيسة الكاثوليكية آراء أوغوسطين، وأعلنت كفر وضلال بيلاغوس وتم عزله ونبذته. وبعد مرور زمن تحولت الكنيسة الكاثوليكية إلى عقيدة «الأسرار Sacraments» وسبب ذلك ارتفاع وتيرة احتجاجات السلطة المركزية للكنيسة. وفي نهايات القرن الخامس عشر ازدادت المسألة تعقيداً، وظهر العالم «إيراسموس» الذي كان من رواد الحركة الإنسانية ولاهوتياً مرتبطاً بالكنيسة الرومانية وقدم بطريقة نقدية حادة الرأي القائل بحرية إرادة الإنسان في اتخاذ القرار بشأن الإيمان ببعيسى عليه السلام. اعترض المصلح البروتستانتي «مارتن لوثر Martin Luther» على هذا ورد عليه من خلال كتابه «عبودية الإرادة الإنسانية»، وهكذا فقد بدأت حركة الإصلاح البروتستانتي على يد عدد من الشخصيات البارزة أمثال لوثر وكالفن Calvin وزوينغلي Zwingli الذين على الرغم من تلقيهم التعليم الكاثوليكي أرادوا من خلال إجراء الأبحاث والدراسات المتحررة على الإنجيل، تدقيق ممارسات الكنيسة الكاثوليكية وإخضاعها للمساءلة والتمحيص والاحتجاج عليها ومعارضتها ومحاولة إصلاحها. انفصل كالفن عن الكنيسة الكاثوليكية بحدود العام ١٥٣٠. وفي عام ١٥٣٦ نشر كتاباً بعنوان «تأسيس الديانة المسيحية Institutes of Christian Religion». عمل كالفن طوال حياته على تطوير هذه الآراء والأفكار، وفيما بعد شكل هذا الكتاب أساس مذهب عرف بالمذهب الكالفيني Calvinism». وفي النصف الثاني من القرن السادس عشر تم إقرار مبادئ وعقائد كالفن كدين رسمي في هولندا^(١٢).

تُعرف الكالفينية بتأكيداتها على قدرة الله المطلقة الحاكمة والمسيطرة على كل شيء. ويتألف هذا المذهب النهائي من خمسة تعاليم أو مبادئ، وهي التي تلخص الكالفينية:

- ١- وجود إله مقدس ومطلق، خالق لهذه الدنيا وحاكم لها ومتصرف فيها، ويعجز عقل الإنسان المحدود عن إدراكه والإحاطة به.
- ٢- حدد الله خلاص كل واحد منا أو هلاكه بشكل مسبق، وليس بالإمكان تغيير هذا المصير المحدد مسبقاً بالجهد والعمل الشخصي للإنسان.
- ٣- خلق الله الدنيا لشأنه ومجده.

(١٢) Kevin Hall, Calvinism, Introduction to the Study of Calvinism,

<http://www.biblestudyguide.org/ebooks/kevinhall/calvinism-te.pdf>, (07.01.2016)

٤- وظيفة كل فرد سواء أ المختار أم الملعون في هذه الدنيا هي العمل من أجل مجد الله وتحقيق حاكمية الله وسيادته في الأرض.

٥- لا يمكن للإنسان الوصول إلى الخلاص والنجاة إلا برحمة من الله. وليس بالإمكان بلوغ الخلاص بمساعدة الكنيسة والمناسك، فتقديم الخلاص بيد الله. فلا تمتلك الكنيسة ولا الباباوات هذه السلطة^(١٣).

إن أهم خاصية لكالفين من ناحية النظام الأخلاقي هي وقوفه بإلحاح على التقدير الإلهي. فحسب كالفين إن الله قد حكم على بعض الناس باللعة الأبدية، ومنح بعضهم الآخر العفو والمكرامات الإلهية منذ ولادتهم. وبذلك فإن كالفين يدافع عن فكر ورأي شبيه بالذي نادى به أوغسطين. لا يستطيع العقل البشري الفهم أو الوقوف على سبب اختيار بعض الناس للخير، واختيار بعضهم للشر. ومهما حاول الإنسان وبذل من جهود فلا يمكنه تغيير قدره.

إن نظرية التقدير الإلهي لكالفين تولي أهمية وقيمة كبيرة للعمل. فمع أن كالفين يقول إن وصول الإنسان إلى بر النجاة والخلاص ليس بيده إلا أنه يوصي الإنسان بإلحاح بالعمل والنشاط وبذل الجهد باستمرار^(١٤). بل إنه يمكن اعتبار نجاح الشخص في مسلكه وعمله كما في حالة القس آرثر ديميسدال في رواية «الحرف القرمزي» إشارة لكونه من ضمن الأمور المختارة له.

إن البيوريتانية الناتجة عن الكالفينية بأخذ من الكتاب المقدس بشأن تأكيدات التقدير الإلهي وفي العبادات الجماعية.

وجد البيوريتانيون الأوائل أن المؤسسة الدينية في عهد إليزابيث سياسية؛ وقدموا أنفسهم على أنهم كاثوليكيون بالدرجة الأكبر وذلك في المناسك وتسلسل السلطة الدينية. ويؤمن هؤلاء بشكل أساسي بضرورة أن تكون المناسك أكثر صفاء، وأن يشمل الدين على علاقة روحية وثيقة بين الفرد وبين الله. إذ إن طبقة الرهبان في إنكلترا خلال تلك الفترة كانوا يقومون عن طريق الحكومة بدور الوساطة بين الفرد وبين الله. فأخذ البيوريتانيون بالاعتراض على هذه الحالة مما أدى إلى فرض العقوبات بحقهم فاضطروا إلى مغادرة إنكلترا كي يتخلصوا من العقوبات الصادرة بحقهم، فمنهم من اتجه إلى هولندا، ومنهم ذهب إلى أمريكا^(١٥). راكبين سفينة «ماي فلور Mayflower» متجهين إلى مقاطعة ماساتشوستس/ بليموث لكي يؤسسوا مستعمرة مستقلة

(١٣) İshak Torun، «الشرط الضروري للأسئلة؛ الأخلاق البروتستانتية»، مجلة العلوم الإقتصادية والإدارية، ٢٠٠٢، ٢/٣،

٩٣. وانظر أيضاً: Michael Horton, For Calvinism, Zondervan, Michigan, 2011، ص ١.

(١٤) Adnan Güriz، «حركة الإصلاح ومشكلة الملكية في أوروبا»:

<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/335/3397.pdf>, 256-257, (05,01,2016)

Richard Ruland and Malcolm Bradbury, From Puritanism to Postmodernism: a History of American (١٥)

.Literature, Penguin Books, New York, 1991, s. 8

هناك. كان هؤلاء يؤمنون بأن حالتهم هذه ستصبح بداية مرحلة تاريخية ودينية جديدة، وستكون بداية عصر سعادة مستمرة لألف سنة قبل يوم القيامة. ولقد كانوا يرون في عملية تأسيس وإقامة مدن ودول جديدة ونشر وتعليم الفضيلة وتصحيح الأخطاء ورفع الظلم بدايةً جديدة وطاهرة^(١٦).

أقام المهاجرون التطهيريون البيوريتانيون الأوائل الذين قدموا إلى أمريكا عام ١٦٢٠، أقاموا مستعمرة في بليموث ولاية ماساتشوستس ضمن محيط محفوف بالمخاطر الطبيعية والاجتماعية. وقد فقد ما يزيد عن نصف المستعمرين الجدد حياتهم في السنة الأولى من قدومهم، بينما نجح الآخرون بقدم فصل الربيع وبمساعدة الهنود الحمر.

بدأت موجة الهجرة الثانية في ثلاثينات القرن ذاته واستمرت حتى الأربعينات حيث تجاوز عدد السكان الجدد في نيوانغلاند خمساً وعشرين ألف نسمة. وفي الثلاثينات من هذا القرن أسست مجموعة المهاجرين الثانية جماعة أطلقوا عليها تسمية «مستعمرة خليج مساتشوستس» وذلك في المنطقة المعروفة اليوم باسم بوسطن^(١٧). وتشكل الحركة البيوريتانية أو «المذهب التطهيري» التي لا تبدي أدنى قدر من التسامح تجاه الأفكار والآراء الدينية والدينيوية المغايرة لها، تشكل صلب قصة «الحرف القرمزي».

تحولت الكثير من المزاعم والادعاءات المتعلقة بالوعود الإلهية لشعب أمريكا المختر إلى نوع من الأساطير، ونُقلت إلى العصر الحديث بتوارثها من جيل إلى جيل. يتمتع «جون وينثروب John Winthrop»، و«وليام كوتون ماثر William Cotton Mather» بقوة تأثير كبيرة وواسعة. وبالرغم من الانحسار النسبي لتأثيرهما في المواضيع الدينية إلا أن مثالياتها الاجتماعية قد تركت أثراً بدرجة كبيرة في الكثير من الأمريكيين عبر أجيال طويلة.

إن تأثير «الملحمة الثرية لكوتون ماثر Magnalia Christi Americana or the Ecclesiastical History of New England» (١٧٠٢) التي تتحدث عن الدين المسيحي ابتداءً من نواقصه التي في أوروبا، بالإضافة إلى تأثيره في تكوين الخصوصية الأمريكية، ما يزال قائماً في الكثير من الخطابات الدينية والسياسية في الولايات المتحدة الأمريكية حتى يومنا هذا.

إن أول من عبر عن هذه النظرة الطوباوية لأمريكا المسيحية التي ورد ذكرها في قصة الحرف القرمزي أيضاً (صد ١٤١، ١٤٣، ١٤٨، ١٤٩) هو جون وينثروب في الثلاثينات من القرن السابع عشر^(١٨) (جاء

(١٦) المرجع السابق ص ٨.

Wendy C. Graham, Gothic Elements and Religion in Nathaniel Hawthorne's Fiction, Tectum Verlag (١٧) DE, Marburg, 1999, s. 60.

Emory Elliott, "The Legacy of Puritanism, Divining America", TeacherServe©, National Humanities (١٨) Center, <http://nationalhumanitiescenter.org/tserve/eighteen/ekeyinfo/legacy.htm> (10.01.2016).

ويتشرب إلى سالم عبر سفينة «أربيللا Arbella» مع المهاجرين البيوريتان عام ١٦٣٠). إن مذهب «المصير الختمي Manifest Destiny»، و«الحلم الأمريكي American Dream» الذي عرف في القرن التاسع عشر، كموروث أمريكي آت من مثاليات البيوريتان الأوائل، والذي يمكن أن يبين ويشير إلى الموقف السياسي لأمريكا في هذا العصر؟^(١٩).

إن مصطلح المصير الختمي يأتي بمعنى التوسع والانتشار والاستحواذ الذي أمر به الإله على مكان أو منطقة غير محددة بشكل واضح. فهذا هو المصير الختمي لأمريكا. تتخفى خلف هذه الرؤية حجج عدة من أجل تبرير التوسع الأمريكي. ويمكن اختصارها على الشكل الآتي:

- (أ) هناك مهمة خاصة من جهة نشر الحرية والديمقراطية الأمريكية في سائر أنحاء القارة.
- (ب) أمريكا أقرب إلى هذه الأماكن والمناطق غير المسكونة من الدول الكبيرة الأخرى.
- (ج) إن الأمريكيين يستثمرون الأراضي بشكل أفضل وأكثر إنتاجية من الشعوب الأخرى القاطنة هنا.
- (د) يجب أن تكفي هذه الأراضي لتأمين الغذاء للأمريكيين الذين يتضاعف عددهم كل خمس وعشرين سنة.
- (هـ) الأمريكيون مجبرون على القيام بمهمة تنمية الشعوب الأصلية التي تقطن على هذه الأراضي ونقلهم إلى ميدان الحضارة. لقد تم إقرار هذه الحجج والمبررات في ثلاثينيات وأربعينيات القرن التاسع عشر على نطاق واسع وعززت أمريكا أحقيتها وتفوقها على القارة.^(٢٠)

أما مصطلح الحلم الأمريكي فقد استخدم لأول مرة من قبل المؤرخ جيمس تراسلو آدمز في عام ١٩٣١ بهدف تعريف الشيء الذي يجذب ملايين البشر ومن جميع الشعوب والأمم للتوجه إلى أمريكا والاستيطان فيها. ولا شك أن المصطلح أقدم من ذلك إذ كان المهاجرون الرواد الذين توجهوا إلى أمريكا قد أملوا بالعثور على حياة أجمل وأفضل من تلك التي خلفوها وراءهم في أوروبا. وكما تقدم سابقاً فقد كان السبب الرئيس لمغادرتهم بلادهم هو الظلم والاضطهاد الديني والضغط السياسية والحرمان والفقر. ولقد كان لدى هؤلاء المهاجرين عدة أحلام:

- (أ) حلم شخصي متمثل الحرية وتحقيق الذات والكرامة والسعادة.
- (ب) حلم اقتصادي متمثل بتحقيق الغنى والنجاح المالي.
- (ج) حلم اجتماعي متمثل بالعيش في مجتمع تسود فيه المساواة الاجتماعية ويكون بعيداً عن الطبقة.
- (د) حلم ديني متمثل بحرية الاعتقاد.
- (هـ) حلم سياسي متمثل بالديمقراطية.

Wendy C. Graham, Gothic Elements and Religion in Nathaniel Hawthorne's Fiction, Marburg: Tectum Verlag DE, 1999, s. 59.

Thomas Ladenburg, "Amerika's Manifest Destiny", Digital History, s. 40-41 (٢٠).
http://www.digitalhistory.uh.edu/teachers/lesson_plans/pdfs/unit5_8.pdf, (15.01.2016)

إن مجموع هذه الأحلام الذي يُعبر عنه بالحلم الأمريكي قد انعكس على العقائد والقيم الأساسية، ولم يعد مقتصرًا فقط على الأمريكيين، وإنما أصبح حلمًا مشتركًا لكثير من الناس الذين يرغبون بالهجرة إلى أمريكا^(٢١).

لقد فعل البيوريتانيون الذين هاجروا إلى أمريكا كما تم وصفه وبيانه في رواية الحرف القرمزي تمامًا، إذ عدوا أنفسهم الناس المخترين من الإله، وتماهوا مع فكرة «المصير الحتمي» و«الحلم الأمريكي» في هذه الأراضي «الموعودة»، ثم أخذوا ينزلون أشد أنواع العقاب على السكان الأصليين الذين رأوهم معارضين لهم، وعلى كل من وجدوه مخالفًا لهم في الآراء الدينية والدنيوية. وينبغي أن نتذكر هنا أنه يمكن النظر إلى أعمال هاوثورن الكتابية وقراءتها على أنها نقد للبيوريتانية «التطهيرية». فهذه الأعمال أساساً تقدم بيانات ومعلومات تاريخية، وتعيد معالجة التطهيرية، وتبحث عن معانٍ ومفاهيم أعمق حول مكانة الفن في المجتمع والخطيئة والشعور بالذنب والجريمة والعقاب في التاريخ الأمريكي^(٢٢).

تُعد مدينة سالم، المدينة التي ولد فيها ناثانيال هاوثورن، من أولى المستوطنات الأمريكية التي نزل فيها البيوريتان الإنكليز في بدايات القرن السابع عشر. قدم «وليام هاوثورن Hathorne»^(٢٣) الذي يُعد المهاجر الأول من عائلة هاوثورن إلى مدينة سالم وسكن فيها عام ١٦٣٠، وأصبح واحداً من المنتفذين وذوي الخطوة والمكانة في المستعمرة التي أسست مجتمعاً ذا أسس ثيوقراطية. قام ويليام هاوثورن، إلى جانب تقلده الكثير من المناصب والوظائف الرسمية، قام بمهمة القضاء والمحكمة أيضاً، وكذلك أصبح ضابطاً برتبة مقدم في الحروب التي أشعلت نيرانها من أجل طرد الهنود الحمر من موطنهم وأماكن سكنهم. وتأتي البراءة بالنسبة للمستوطنين البيوريتان الرواد بمعنى التنقية والتطهر من كل الذين يختلفون عنهم بالمعتقدات والمبادئ السياسية أو الدينية. ويُشتهر وليام هاوثورن بالعنف والوحشية والقسوة التي انتهجها في تطهير وتصفية الهنود الحمر، وأتباع طائفة الكويكرز^(٢٤) أو «الأصدقاء»، والمتهمين بممارسة السحر والشعوذة أو غيرها من الجرائم أيضاً. وكان ابنه القاضي جون هاوثورن «John Hathorne» مثل أبيه أيضاً بالقسوة والوحشية، حيث كان يعمل على تطهير نيو إنغلاند من السحرة والمشعوذين؛ إما بالحرق أو الشنق^(٢٥).

(٢١) http://home.arcor.de/vhailor/413_FF_Fact_file_3_NRW.pdf, s. 1, (14.01.2016)

(٢٢) Imene، المرجع السابق ص ٢.

(٢٣) أضاف ناثانيال هاوثورن في عام ١٨٢٧ الحرف «W» إلى كنيته إما تسهياً للكتابة الإملائية، أو نتيجة لشعوره بالذنب بسبب ماضي عائلته.

(٢٤) الكويكرز أو الأصدقاء «Quakers, Friends» هو مذهب مسيحي ظهر في بريطانيا العظمى في القرن السابع عشر الميلادي وانتشر فيما بعد في أمريكا الشمالية، يدعو هذه المذهب إلى اللاعنف والعمل والسلم الاجتماعي والمطالبة بالعدالة والمساواة والحقوق لأجل الهنود الحمر والنساء.

(٢٥) المرجع السابق ص ١٠.

بالرغم من أن المشقين أو الانفصاليين البيوريتان قد عبروا المحيط الأطلسي من أجل العثور على جنتهم الجديدة في أمريكا إلا أن المجتمع البيوريتاني كان يحتوي على اللصوص والقتلة ومركبي الزنا. وقد كان هؤلاء العصاة أو المجرمون يتعرضون عند اقتضاح أمرهم وإلقاء القبض عليهم لأشد أنواع التنكيل والعقوبات على يد القضاة القساة المتوحشين والمتجردين من مشاعر الرحمة^(٢٦)، وكان أخف أشكال العقاب هو عرض المخطئين أمام جمهور الناس على منصات التشهير. كان المجتمع البيوريتاني يعج بمثل هذه النماذج. ومما يلفت الانتباه في هذا المجتمع اتساع رقعة المقابر وقدم السجون وراثتها على الرغم من المستوطنات الجديدة المقامة التي لم يمض عليها زمن طويل. ويتم وصف هذا الحالة في الفصل الأول لرواية الحرف القرمزي تحت عنوان «باب السجن» وفق ما يلي:

بغض النظر عن أن مؤسسي المستعمرة الجدد قد حلموا بكيفية بناء مدينة فاضلة ونموذجية تسود فيها السعادة والفضيلة، إلا أنهم كانوا قد تنبها مبكراً وقبل مضي وقت طويل لضرورة تخصيص قسم من هذه الأراضي البكر للمقبرة، وتخصيص قسم آخر لبناء سجن. وإن ما قام به سكان بوسطن الأوائل من وضع إطار لقبر إسحاق جونسون الموجود على أرضه، ثم تحويله فيما بعد إلى نقطة بداية لمقبرة كنيسة الملك، وتزامن ذلك مع إنشاء مبنى أول سجن بجوار كورنيل، إن ما قاموا به هو خير مثال على ما ذكر.

لقد كان مبنى السجن الخشبي، بعد مرور خمسة عشر أو عشرين عاماً على تأسيس المدينة، يحمل كل آثار مرور الزمن وإشارات وظروفه المناخية. وكانت هذه الآثار بطبيعة الحال تعبر عن مدى قساوة وبرودة وظلمة البناء. وقد كانت آثار الصدأ المتراكمة على الأجزاء الحديدية الموجودة على باب السنديان توحى إلى الإنسان تصوراً مفاده أن مبنى السجن يُعد أقدم شيء يمكن مصادفته في العالم الجديد. كان السجن يبدو مثل كل امرئ أو شيء له علاقة بالخطيئة، وكأنه لم يمر بمرحلة الشباب أبداً (الحرف القرمزي ٤٨).

كان ناثانيل هاوثورن يعاني من الضيق والكآبة المستمرة بسبب أعمال الظلم والاثامات والإدانات الباطلة والإعدامات الوحشية التي ارتكبتها أجداده خلال سنوات المستعمرات، ولم يفلح أبداً في تخليص نفسه من الشعور بالذنب واتهام الذات على الرغم من أنه لما فتح عينيه على الدنيا كان قد مضى على وفاة أجداده ما يزيد عن المئة عام، وأصبحت عائلة الهاوثورنين عائلة منسية تقريباً. إذ يشعر القارئ أن الأعمال التي كتبها كانت بتأثير نوع من وجدان وضمير جريحين متكونين نتيجة للرابطة والصلة العميقة التي أقامها مع أجداده البيوريتان^(٢٧). ومثال ذلك الرسالة الأخلاقية التي تظهر في قصته «المنزل ذو الجمالونات السبعة»^(٢٨).

(٢٦) المرجع السابق ص ١١.

(٢٧) Meltzer، المرجع السابق، ص ١٤.

(٢٨) «تنتقل الميول نحو ارتكاب الخطيئة والجريمة والأخطاء والتصرفات السيئة والدوافع الدونية والأمراض الأخلاقية من جيل إلى جيل آخر». (المنزل ذو الجمالونات السبع)، Airmont, New York, 1963, s. 112-113.

تُعد رواية الحرف القرمزي أفضل ما صور به هاوثورن البيوريتانيين المتصفين بالقسوة والشدة والعنف الذين شكلوا الطابع المميز لمستعمرة نيو إنكلاند^(٣٧). ينعكس الضمير الجريح والمكلم الذي عبر عنه هاوثورن في الاقتباس الطويل الآتي الذي ورد تحت عنوان "دائرة الجمارك" في الفصل الأول للحرف القرمزي:

«كنت أحيي هذا البريطاني الأول الذي تحتبى ذكره بحالة كثيبة وغامضة داخل العائلة عبر أجيال كثيرة، كنت أحييه منذ صغري في مخيلتي بقدر ما أتذكر. إنه ما يزال يجول في عقلي. وإن الوضع الحالي للمدينة الذي أضطر لمواجهته يخلق في داخلي شعوراً بوجوده القديم في المنزل. أعتقد أن جدي العظيم الوقور -صاحب اللحية الكثيفة، والمرتدي عباءة داكنة اللون، والمعتمر قبعة عالية، هو الإنسان القادم بكتابه المقدس وسيفه القاطع متقدماً الصفوف، والسائر بمظهره المهيب على هذه الدروب التي لم تطأها الأقدام من قبل، والذي جعل الناس تذكر اسمه بالمدح والثناء في الحرب والسلام - أعتقد أنه أحق بالإقامة في المكان مني أنا الذي لا يُعرف وجهه ولا يُسمع باسمه إلا قليلاً. إنه كان جندياً ومشرعاً للقوانين وقاضياً ومتولياً إدارة الكنيسة وممتلكاً لكل ميزات وخصائص البيوريتان الحميدة منها والسيئة. وفي الوقت ذاته يُذكر بسلوكه الذي كان في غاية الوحشية والعنف والشدة تجاه امرأة من مذاهب الكويكرزيين، كان الابن يشبه أباه وكأنه قد ورث العنف والوحشية وانعدام الرحمة عن طريق الجينات؛ فقد كان في مقدمة صائدي السحرة والمشعوذين، كان يحمل أعباء دماء هؤلاء الناس على كاهله. إنها لطخة ووصمة عار كبيرة ولا بد أنهم لا يزالون يحملون هذه الوصمة طالما أن العظام اليابسة الموجودة في المقبرة الواقعة في شارع تشارتر Charter لم تختلط بتامها بالتراب. لا أعلم إن كان أجدادي قد ندموا على أفعالهم وطلبوا العفو والمغفرة من الله عن الأذى والآلام والمعاناة التي تسببوا بها للناس أم لم يفعلوا، ولا أعلم إن كانوا قد مُسخوا إلى كائنات أخرى ويثنون الآن تحت وطأة آثار ونتائج هذه الخطايا الكبيرة أم لا. إنني أنا الكاتب كأحد أحفادهم أحمل على كاهلي الخطايا والعيوب التي اقترفوها كافة في شتى نواحي الحياة، وأتضرع بالدعاء لرفع وإنهاء اللعنات التي تتلى بحقهم كافة» (الحرف القرمزي ٣٧).

ربما لهذا السبب وقف هاوثورن على البيوريتانية وتناولها بشكل أكثر واقعية وحيوية من الكتاب الآخرين، ونقل إشكالات وتعقيدات وغوامض البيوريتانيين والأبعاد والامتدادات الحية والميتة لميراثها من القرن التاسع عشر الميلادي نقلها بدرجة كبيرة من التأثير إلى القراء^(٣٨).

الحرف القرمزي (The Scarlet Letter):

إن المجتمع البيوريتاني الذي يجري تناوله ووصفه في رواية الحرف القرمزي للكاتب ناثانيال هاوثورن

Deborah L. Madsen, "Hawthorne's Puritans. From Fact to Fiction", Journal of American Studies, (٢٩) 33.3 1999, s. 516

Millicent Bell, Hawthorne and the Real: Bicentennial Essays, Ohio State University Press, Columbus, (٣٠) 2005, s. 85

«كوراث لسوداوية وظلم البيوريتان» (الحرف القرمزي ٢١٧) مجتمع مظلم وسوداوي ومنغلق ومتزمت وعنيف ويدار بأنظمة وقوانين قاسية وصارمة. وإن كل فرد يعيش في هذا المجتمع، الذي حُددت دورة سلوكه الطبيعي وطابعه الإنساني بالمعايير والقواعد الدينية، مجبر على القبول بالحرية المحدودة والمقيدة وفقاً للمذهب الكالفيني^(٣١). إنه مجبر على الابتعاد عن أشكال اللهو والترفيه، والالتزام التام بالعمل والعبادة فقط. يتبين وصف هذه الحالة في الحرف القرمزي بما يأتي: «...لقد تلبس الجيل الذي جاء بعد المهاجرين الرواد بأكثر الألوان قتامة، وخيم الظلام والسواد على المشهد الوطني واستمرت الحالة لسنوات طويلة دون التمكن من التحول عنها. وكان لزاماً علينا تعلم فن الفرحة والسرور الذي نسيناه من جديد» (الحرف القرمزي ٢١٩).

تبدأ رواية الحرف القرمزي بمقدمة طويلة تحت عنوان «مبنى الجمارك: مدخل إلى الحرف القرمزي» (الحرف القرمزي ١١ - ٤٧). إن النقطة المثيرة والملفتة هنا هي التشابه المطبق بين الكاتب هاوثورن وبين الرواي. فكما ذكرنا سابقاً إن هاوثورن عمل مفتشاً في دائرة الجمارك أيضاً، وإنه مثل الراوي يفقد هذه الوظيفة نتيجة للتغيرات السياسية. ويمتلك شأنه شأن راويه ميراً ملعوناً تركه له أجداده البيوريتان. ولذلك فإن الراوي المجرد من الاسم في هذا الفصل يبدو كأنه الكاتب ذاته. يُعرف الكاتب عن نفسه كمفتش في مبنى الجمارك «Custom House» الذي يقع في مدينة سالم - مقاطعة ماساتشوستس. إن كلمة «Custom» في اللغة الإنكليزية كما بينها «جويل بفيستر Joel Pfister» تأتي بمعنى الجمارك، وكما أنها تعني أيضاً: التقليد والعرف والعادة والأدب. فالكاتب/ الراوي هنا هو مفتش جمركي بالمعنى الحرفي من جهة، ومن جهة أخرى هو بمكانة إنسان دارس ومدقق للعادات والتقاليد والأعراف العائدة لثقافته بطريقة نقدية. فهو يتجاوز أولوياته وخياراته الأيديولوجية الذاتية، ويلجج إلى النقد الذاتي، وبمعنى عام يدخل إلى نقد المجتمع^(٣٢).

فهنا عندما يدخل الراوي إلى النقد الاجتماعي فإنه يتحدث عن كيفية الابتداء بكتابة الرواية أيضاً. فهو يصادف في مبنى الجمارك حزمة من الأوراق داخل غرفة متروكة غير مستخدمة. ويوجد بين هذه الأوراق قطعة قماشية قرمزية مطرز عليها بخيط ذهبي حرف «A»، ومغلف يحتوي على كتابة يدوية. يوضح مفتش عاش قبل عصر الرواي بقرن من الزمن أن الكتابة اليدوية التي دونها جوناثان بو على نحو «نصف دزينة» (الحرف القرمزي ٣٧) تتحدث عن واقعة جرت قبل عصر الرواي بقرنين من الزمن (حوالي منتصف القرن السابع عشر). وعندما يُطرد الراوي من وظيفته في دائرة الجمارك يقرر أن يكتب توصيفاً تخيلاً للأحداث الواردة في تلك الكتابة اليدوية، ونتيجة لذلك تظهر رواية الحرف القرمزي. ويبدل الراوي كل ما بوسعه من

(٣١) Imene، المرجع السابق ص ٢.

(٣٢) Joel Pfister, "Hawthorne as Cultural Theorist", The Cambridge Companion to Nathaniel Hawthorne, Cambridge University Press, Cambridge, 2004, s. 35-36.

إمكانيات لإضفاء نوع من الحقيقة على الخيال، حتى أن القارئ تصيبه الحيرة في مسألة كون هذه المقدمة جزءاً من الرواية أم لا.

«إن النسخ الأصلية للوثائق مع الحرف القرمزي، الذي يعد أغرب وأندر عمل قديم رأيت، ما تزال موجودة لدي، وإن بابي مفتوح لكل من تأثر بالقصة ويريد رؤية هذه الوثائق» (الحرف القرمزي ٣٧). ولكن مع ذلك ينبغي ألا ننسى أنه بتعبير الراوي/ الكاتب وبالنشاط الفني والأدبي «يمكن للحقيقة والخيال... أن يختلطا، وإن كل واحد منهما يمكن أن يضيفي على الآخر شيئاً مما لديه» (الحرف القرمزي ٣٩).

لقد تم ربط شخصيات الرواية الأربع الرئيسة مع بعضها بصورة محكمة ضمن شبكة من الظروف الحياتية المتداخلة وغير القابلة للانفكاك. وهذه الشخصيات هي: «هيستر برين Hester Prynne، وروجر تشيلينغ وورث Roger Chillingworth، وأرثر ديميسدل Arthur Dimmesdale، وبيزل».

فهيستر، تلك المرأة المتزوجة والشابة التي تعيش في نيو إنغلاند البيوريتانية بعيدة عن زوجها الذي يُعد من رجال العلم في القرن السابع عشر ويكبرها بفارق كبير في السن، تُرزق بالطفلة بيرل نتيجة لعلاقة غير مشروعة. وفي اليوم الذي يصل فيه زوجها روجر تشيلينغ المحسوب من عداد الأموات حسب اعتقاد الناس إلى نيو إنكلاند يجد زوجته واقفة على منصة التشهير أمام الناس وهي تحمل طفلتها الصغيرة بين أحضانها وعلى صدرها قماشة قرمزية تحمل حرف «A»^(٣٣) تلك التي سوف تظل تحملها مدى العمر، وذلك عقاباً لها على رفضها الإفصاح عن اسم والد الطفلة التي أنجبها نتيجة علاقة غير مشروعة. وتبدأ الرواية بهذا المشهد.

إن وصف باب مبنى السجن الذي ورد في الفقرة الافتتاحية تشير إلى الوجوه الكالحة المجردة من الرحمة والشفقة للحشد المتجمهر أمام الباب: «...إنه مبنى خشبي يتوسطه باب من السنديان قد سرت عليه الشقوق مع الزمن وعليه قطع حديدية مدببة حادة قد تراكم فوقها الصدأ» (الحرف القرمزي ٤٨).

إن باب السجن، وفقاً لرأي كلازيير Glazier، رمز للكالفينية الفاسدة والمنحرفة. فباب السجن والسمة التحريمية للناس تشير إلى السلطة اللاأخلاقية للكالفينية؛ إلى «الزهرة السوداء الكالحة لذلك المجتمع المتمدن والتي تفتحت بوقت مبكر للغاية» (الحرف القرمزي ٤٨)^(٣٤).

يأخذ تشيلينغ عهداً على نفسه بالانتقام، ويوجه كل اهتمامه وتفكيره نحو إمطة اللثام عن هوية والد الطفلة ومعرفة، ويجعل من هذا الأمر هاجسه الوحيد: «سوف أبحث عن هذا الرجل بإصرار كما بحثت في

(٣٣) يشير الحرف «A» إلى كلمة «Adulteress» التي تعني في اللغة الإنكليزية المرأة الزانية.

(٣٤) Lyle Glazier, Decadence and Rebirth, Hacettepe Lectures in American Literature, Hacettepe

.University Publications, Ankara, 1971, s. 19

الكتب عن المعلومات المتعلقة بالحقيقة، وكما فتشت عن الذهب في السيمياء. عندما ألقته سوف أتعرف عليه غريزياً، سوف أرى توتره واضطرابه أمامي، وذات يوم سأجعله يرتجف ويرتعد من دون سبب. إنه سيقع في قبضتي اليوم أو غداً!... ليخف نفسه بالتظاهر بالاستقامة والشرف المزعوم أمام الناس إن استطاع، فإني سوف أعره عليه أجلاً أم عاجلاً» (الحرف القرمزي ٧٤). ولتحقيق الهدف الذي وضعه نصب عينيه يخفي شخصيته الحقيقية ويعرف عن نفسه بين الناس كطبيب. وكذلك يأخذ عهداً من هيستر بالتزام الكتمان وعدم إفشاء سره والكشف عن هويته للناس (الحرف القرمزي ٧٥). ثم بعد ذلك أخذ يتتبع أثر غريمه ويفتش عنه بكل ما أوتي من إمكانات. ونتيجة للبحث الدؤوب توصل إلى معرفة والد طفلة هيستر، وكان ذلك الرجل هو آرثر ديميسدل ذلك القس الشاب الذي يُنظر إليه بين المجتمع البيوريتاني كإنسان شريف رمز للطهارة والعفة لدرجة القداسة. حيث إن الرهبان والقساوسة في جماعة البيوريتان في ذلك العصر «كانوا في طليعة المسؤولين عن النظام الاجتماعي» (الحرف القرمزي ١٩٠).

في الفترة التي انتشر فيها المذهب البيوريتاني «التطهيري» في أمريكا كان يسود اعتقاد لدى الناس بوجوب تشكيل الكنائس من القديسين الأحياء؛ أي الذين بلغوا العناية الإلهية أو الذين يعيشون من دون خطايا وذنوب. ولهذا السبب فإن «سلوك وتصرفات القساوسة كانت تُقيد بنسبة كبيرة بمبادئ وقواعد المجتمع، بل بالتصورات المسبقة» (الحرف القرمزي ١٩٠).

يُعد هذا المبدأ أو المذهب رداً على السلطة المدافعة عن الرأي القائل بوجوب تأييد الكنيسة للدولة كما هو الحال في إنكلترا. فالبيوريتانيون كانوا يعترضون على النظام التراتبي (القس والأسقف والمطران) داخل الكنيسة. وكانوا يرون أن جماعة الكنيسة هم أصحاب الحق بانتخاب وتعيين الموظفين الدينيين^(٣٥). وكان البيوريتانيون يعتقدون أنه بإمكانهم إعطاء الرأي الديني في عالم جاهل. وبوضع هذا الهدف نصب أعينهم فقد حصل أغلب أعضائهم على شهادات من أوكسفورد أو كامبريدج، وقاموا بتشكيل مجموعة تتمتع بالعلم والثقافة. وكانوا يعتقدون أن هؤلاء الموظفين أو رجال الدين قد تعلموا واطلعوا على الكلام الإلهي بصدق وإخلاص. ووفقاً لتصورهم ورأيهم فإن رجال الدين هؤلاء لم يكتفوا بالحصول على علم الكلام الإلهي، وإنما أصبح هذا الكلام الإلهي في الوقت نفسه جزءاً ملتصقاً بهم. وكما بين «ويليام بيركينز William Perkins» أيضاً؛ فإنه كان يتوجب على هؤلاء الموظفين أو رجال الدين أن يتمتعوا بشعور وإحساس داخلي عميق تجاه المذهب الذي سوف يتولون تبليغه ونشره. وينبغي أن يرتقوا إلى مرحلة تحصيل التأثيرات الإلهية حتى يتمكنوا من إيقاظ هذه التأثيرات الإلهية لدى الناس الذين يعظونهم^(٣٦).

J. A. Leo Lemay, An Early American Reader, United States Information Agency, Washington, DC, (٣٥) 1993, s. 173-174

Hughes Oliphant Old, Worship: Reform According to Scripture, Westminster John Knox Press, (٣٦) Louisville, 2002, s. 79-80

كانت الطائفة البيوريتانية تؤمن بأهمية لشيء سوى كلام الله، وأن الرهبان يقدسون عيسى عليه السلام بالتقوى^(٣٧). ومن جهة أخرى «كانت الرهبانية وظيفة مهمة تستوجب ذكاءً أعلى بالمقارنة مع السياسة... ولأن المجتمع كان يظهر احتراماً وتقديراً وتبجيلاً منقطع النظر تجاه الرهبان لدرجة العبادة فقد كانت هذه الوظيفة تتمتع بقوة جذب كبيرة تصل لإمكانية جذب أكثر الناس الطامحين سياسياً»، وضمن هذا السياق فقد سعى «إنكريز ماثر Increase Mather» الطامح الذي ورد ذكره في الرواية، وهو والد كوتون ماثر الذي أشرنا إليه سابقاً، سعى وحصل على مكان له بين الرهبان «الممسكين بزمام السلطة السياسية» (الحرف القرمزي ٢٢٥). وأما آرثر ديميسدل الذي لم يكن لديه الطموح السياسي، فقد كان القس الذي «أجلته الجماعة لدرجة التعبد». لقد وصفه الناس بـ «شاب الجنة»، وقالوا: «هذا هو الملاك الذي يسير على وجه الأرض!» (الحرف القرمزي ١٣٦). وهو «القس الذي بلغ مرتبة القديس في الكنيسة» (الحرف القرمزي ٢٣٣). كان ديميسدل كلما فكر بالمحبة والتبجيل والتقدير الذي يظهره الشعب تجاهه إلى درجة التقديس، يزداد لديه الإحساس بالذنب وتأنيب الضمير. وكلما أراد البوح بما يجول في داخله والاعتراف بالخطيئة التي اقترفتها، كان الضعف الذي بين جوانحه يمنعه من ذلك^(٣٨). ولذلك فإنه لم يكن ليجد الطمأنينة والسكينة بسبب الشعور بالذنب وعذاب الضمير. كان القس ديميسدل الذي من الممكن له الصعود إلى أعلى قمم الإيمان والقداسة، يضطر بسبب ذلك إلى الخضوع لقدره الذي يسحقه تحت وطأة هذا الحمل الثقيل. كان هذا الحمل والعبء يجعل هذا الرجل، الذي يُتصور أن مكانه في السماء، وأن الملائكة سوف تسمعه إن ناداها وتستجيب لندائه، كان يجعله في مستوى أسوأ البشر. ولكن في الوقت نفسه فقد كان الذي يجعله قادراً على فهم إخوانه المخطئين والإحساس بهم بشكل أكبر ومن ثم تقديم العون والمساعدة الأنسب لهم هو هذا الحمل ذاته. لقد كان قلبه يرتعش ويخفق مع قلوبهم، ويمتص معاناتهم وآلامهم إلى داخله، ويُشعر آلاف القلوب التي يقابلها بالألم الكامن في أحشائه من خلال المواعظ والإرشادات الفياضة بالحزن والمتسمة بقوة الإقناع. كانت الكلمات الرقيقة والمرهفة والمقنعة التي تخرج من أعماقه تصيبه أحياناً بحالة مخيفة. لم يكن الناس يعرفون ما السر وراء هذه القوة التأثيرية التي تتركها عليهم هذه المواعظ، وكانوا ينظرون إلى هذا القس الشاب كمعجزة مقدسة (الحرف القرمزي ١٣٤ - ١٣٥).

بعد أن اكتسبت هيستر درساً تعليمياً قوياً وتعلمت الكثير من الأمور الصائبة والخطئة بعد الخطيئة التي اقترفتها، والعقاب الذي تعرضت له على يد ثلاثة «معلمين متسمين بالقسوة والفظاظة المفرطة»؛ وهم «العار واليأس والوحدة»، (الحرف القرمزي ١٨٩)، تتحول في نهاية الرواية إلى بطلة واثقة بذاتها ومليئة بالشفقة والمحبة.

(٣٧) Imene، المرجع السابق ص ٢٨.

(٣٨) Imene، المرجع السابق ص ٨١.

وأما ديميسدل الذي «انتشر سم الخطيئة التي اقترفها في سائر نواحي شخصيته الأخلاقية بسرعة كبيرة كالنار التي تسري في الهشيم» (الحرف القرمزي ٢١٠)، فإنه يكتوي بنار الإحساس بالذنب، ويصعد بعد آخر وعظ مؤثر له إلى منصة التشهير بثبات و«قلب كالصخر» (الحرف القرمزي ١٨٦) كما صعدت عليها هيستر قبل سبعة أعوام مضت وهي تحمل طفلتها، ويعترف بخطيئته أمام الحشد الغفير، ويطلب من هيستر أن تغفر له وتسامحه، ويأخذ بيرل إلى حضنه ثم يلفظ أنفاسه الأخيرة. وأما تشيلينغ وورث الذي كان يبارس على القس الشاب المكتوي بنار عذاب الضمير والشعور بالذنب تعذيباً نفسياً للانتقام منه، وهو الذي عبر عن غضبه وتحسره بينما يلفظ القس أنفاسه الأخيرة مردداً عبارة «أفلت من قبضتي» مرات عدة، فإنه يسقط أخلاقياً في سعيه لهذا الانتقام الأهوج إلى الدرك الأسفل، وتنهار كل قوته وطاقته، ويفقد رغبته بالحياة وكذلك يفقد قواه العقلية تماماً؟ بسبب موت ديميسدل، و«يضعف وينطوي على نفسه» (الحرف القرمزي ٢٤٥)، ثم يموت بعد مرور أقل من عام. ويترك ميراثه لبيرل ابنة هيستر. هيستر هي الوحيدة التي تنظر إلى المستقبل بتفاؤل، فتأخذ ابنتها وترحل إلى أوروبا، وتتزوج بيرل هناك بفتى أرستقراطي. ثم تعود هيستر، وتندرج حياتها لأعمال الخير. لم يعد الحرف «A» إشارة إلى العار، بل تخلص الحرف القرمزي، بعد سنوات من «التفكير والعذاب والألم والتضحية، من كونه علامة مثيرة لكرهية الناس ونفورهم، وأصبح رمزاً مثيراً للتقدير والاحترام. وفي الوقت ذاته يُذكر بحزن وخوف» (الحرف القرمزي ٢٤٧). وعندما تموت هيستر يتم دفنها في قبر ديميسدل ليجتمعا معاً تحت حجر قبر واحد. ويتم حفر حرف «A» على شاهد القبر (الحرف القرمزي ٢٤٨). إن الطفلة أو الفتاة بيرل التي تُعد رمزاً حياً لخطيئة الأم في نظر المجتمع البيوريتاني^(٣٩) هي ناطقة باسم النقد الاجتماعي في الرواية. فيرل توجه أسئلة مهمة لأمها كضمير للمجتمع البيوريتاني. وكما يفهم أو يتبين لنا فإنها تقوم في الرواية بوظيفة شرح النظام الأخلاقي وبيانه لطائفة البيوريتان، وتوجيه نقد جدي لهذا النظام.

يُقدم هاوثورن من بين الشخصيات الأربع شخصية تشيلينغ وورث كخطيئة ومذنب لا يُعفى عنه. وذلك لأنه يجرح روحاً أخرى، وقلباً آخر بهدف إظهار كيفية رد فعله فقط. فهو يضع ديميسدل نصب عينيه ويبحث عن أفضل طريقة للانتقام. ويُظهر نفسه لألد أعدائه كأعز صديق له^(٤٠). وهو يحاول منع ديميسدل من الصعود إلى منصة التشهير من أجل الاعتراف بخطيئته في نهاية حياته. إن توصيف تشيلينغ هنا يسترعي الانتباه: «انسل العجوز روجر تشيلينغ من بين الجموع - وصف وجهه؛ كان وجهه مكفهراً وغاضباً ومتجهماً، ومليئاً بالحقد، وكأنه قد خرج لتوه من الجحيم - وقفز إلى الأمام. كان يريد منع هذا المسكين البائس الذي وقع بين يديه من الإقدام على الأمر الذي عقد العزم على فعله» (الحرف القرمزي ٢٣٨). وبالأساس فإن هاوثورن يستخدم تشيلينغ كرمز للفساد الذي حل بالأخلاق والدين. حيث إن تشيلينغ يشير إلى هذا في حديثه مع

(٣٩) David Levin، المرجع السابق ص ١٥.

(٤٠) David Levin، المرجع السابق ص ١٤ - ١٥.

هيوستن: «ليست لدي القدرة على العفو، ليست لدي طاقة لتحمل ما تقولينه. إن قناعتي التي نسيتها منذ زمن طويل تحيا من جديد، وهو الآن يريني سبب ما قمت به من أفعال، والمعاناة والآلام التي كابدتها» (الحرف القرمزي ١٦٣). إن تشيلينغ وورث روح شرير وضال حتى قبل أن يجعل الانتقام ديدنه وهاجسه. وذلك لأن هذا الرجل العجوز قد تزوج هيوستر الفتاة الشابة على الرغم من عدم محبته لها مقترفاً ذنباً أعظم من الخطيئة التي اقترفتها هيوستر وديميسدل، وعرض روح القس الشاب للخطر دون ترك مجال لها للدفاع عن نفسها^(٤١).

يعتقد ديميسدل، الرمز الثاني للفساد الأخلاقي والديني حسب رأي تشيلينغ وورث، أن الخطيئة التي ارتكبتها ثابتة، ولا يمكن البوح بها، ولا تحملها. وإن هذه الخطيئة تفقده حيويته، وتدفعه للانهار، وتكوي جوهر كيانه. فديميسدل يعيش عذاب الضمير والإحساس بالذنب من جهة، ومن جهة أخرى يُسحق تحت وطأة الشعور بالنفاق الذي تولدت عن نظرة مجتمعه المثالية إليه، فيتحمل أعباء ثقل سره بكل صمت^(٤٢). ويحاول أن يبرر هذا الصمت بالشكل الآتي:

بالرغم من ارتكابه الخطيئة فإنه يتجنب الاعتراف وعرض مساوئه الشخصية، والأعمال المستقبحة التي تلطخت بها يده أمام الآخرين بدافع الحرص على عدم تعكير صفو الناس، والمحافظة على تعظيم وتبجيل الله؛ لأنه في حال إقدامه على ذلك سوف يمتنع الناس عن فعل الخير، ويعدّون الخطايا والذنوب التي اقترفوها أفعالاً طبيعية بل خيرة. ومن ثم تتقلص فرص العفو والمغفرة، ولهذا السبب فإنه بالرغم من العذاب والآلام التي كان يعاني منها، وبالرغم من عدم استطاعته التخلص من لطمخة الخطيئة وعارها يتجول بين الناس ويوجه لهم النصائح والمواعظ وهو يبدو في أعينهم طاهراً نقياً كنفاء الثلج المتساقط للتو من السماء (الحرف القرمزي ١٢٥).

وفي النهاية كما بين الراوي أيضاً «ليس بمقدور أحد الاستمرار لوقت طويل بارتداء قناع للظهور أمام الناس بوجه مختلف عما يظهر به أمام نفسه، لأنه في نهاية المطاف سوف يختلط الأمر عليه أيضاً، ولن يعرف أيها الحقيقي» (الحرف القرمزي ٢٠٤).

في نهاية الكتاب يستجمع القس الشاب القوة والشجاعة التي تمكنه من الاعتراف بذنبه بعد إلقاء أكثر مواعظه تأثيراً على الناس ثم يلفظ أنفاسه الأخيرة. وبعد وفاة القس يقدم الراوي إحدى الرسائل الأخلاقية للرواية بالشكل الآتي: «كن صادقاً! كن صادقاً! لا تتهرب ولا تنفر من إظهار خصوصية سوف تساعد على بروز أسوأ جانب منك، حتى وإن لم يكن الجانب الأسوأ!» (الحرف القرمزي ٢٤٤ - ٢٤٥).

(٤١) Glazier، المرجع السابق ص ٢٠.

(٤٢) Benjamin Kilbourne, "Shame Conflicts and Tragedy in The Scarlet Letter", Japa, 53/2, s. 473 (٤٢).

كان ديميسدل، الذي يستمع المجتمع البيوريتاني إلى المواعظ والكلمات التي تخرج من فمه «وكأنها تتدفق إليهم من الإله» (الحرف القرمزي ١٨١)، كان يخشى من عرض وإظهار خصوصية من هذا النوع، ويتهرب من إفشاء «سر روحه المظلم المتشح بالسواد» (الحرف القرمزي ١٣٦). ومن جهة أخرى فإنه كان -كراهب يمتلك القدرة على تبديد شبهات جماعته البيوريتانية وشكوكها حول المسائل الدينية والأخلاقية- يحاول الحفاظ على الصورة الآتية: «كان ديميسدل بالنسبة إليهم الخطيب والواعظ الذي يبلغهم رسائل السماء المشتملة على الحكمة والمحبة والنصح، وهو الطاهر الذي تتقدس الأرض التي تطؤها قدماء» (الحرف القرمزي ١٣٥)؛ ومن جهة أخرى فقد أصبح سجين هذه الصورة لدرجة فقدان القدرة على الاعتراف، بالرغم من رغبته في ذلك:

ذات مرة -لا، بل ربما مئة مرة- كان سيتحدث ويعلن الحقيقة. ولكن كيف سوف يحدث الناس؟ كان قد قال للحشد الذي يستمع لمواعظه إنه إنسان سافل حقير جدير بالازدراء والكراهية، لا، بل أحقر الناس، وإنه أسوأ الخطائين، وإنه شخص بغض مشين، وإنه ليعجب كيف أن الله لا ينزل عليه غضبه ويحرق بدنه المذنب المخطئ أمام أعينهم. فهل يمكن أن يكون هناك حديث أوضح من هذا؟ أفلا يستوجب هذا الكلام غضب الناس عليه، ومن ثم مهاجمته ورميه عن الكرسي الذي لطخه؟ لا لم يحدث شيء من ذلك. فقد استمعوا إلى كل هذا الكلام وازدادوا تعلقاً وإعجاباً بقسمهم الشاب. إنهم لم يتوقفوا على المعنى الخفي المخيف الكامن في كلمات القس التي يدين بها نفسه بنفسه (الحرف القرمزي ١٣٦).

يلجأ هذا القس الذي بلغ مرتبة القداسة في العالم إلى وسائل شتى وغير ملائمة من أجل معاينة نفسه على خطيئته: «فقد كان هناك سوطٍ دامٍ وضعه في خزانته السرية وأقفل عليه. كان هذا القس البيوريتاني البروتستاني، الذي يجلد ظهره باستمرار، كلما جلد نفسه ترتسم ابتسامات مريرة ومؤلمة على وجهه، وكان في كل مرة يسرع من الضربات بتأثير هذه الابتسامات» (الحرف القرمزي ١٣٧). وبالإضافة إلى ذلك فقد كان يصوم ويصلي في الليل والنهار من أجل التكفير عن ذنبه وتطهير نفسه، «إلا أنه لم يكن يتخلص من أعباء هذه الخطيئة بشكل من الأشكال» (الحرف القرمزي ١٣٧). لم يكن احترام وتبجيل الناس له، وقيامه «بجملة من أعمال الخير والفضيلة من أجلهم» لم يكن «يزيده إلا ألماً وبؤساً» (الحرف القرمزي ١٨١)؛ إن أعماله تبدو وكأنها أعمال خير وفضيلة، ولكنه يعلم أنها ليست إلا مخادعة لنفسه. يسأل نفسه وهيستر: «كيف لروح خبيثة ومحطمة مثل روحي أن تخلص الأرواح الأخرى؟ أو كيف لروح ملوثة وملطخة أن تطهر أرواحاً أخرى من الخطايا والذنوب؟» (الحرف القرمزي ١٨١). أصبح من شدة المعاناة والآلام التي يكابدها جراء الخطيئة والشعور بالنفاق ينظر بغبطة حتى إلى هيستر التي حكم عليها بحمل حرف «A» القرمزي المطرز فوق قطعة قماش على صدرها مدى الحياة عقاباً للخطيئة التي اقترفتها:

لقد دفعت ثمن خطيئتي أكثر مما تستوجب من كفارة، إلا أنني لم أستطع فعل شيء من أجل الندامة والتوبة الحقيقية والصادقة. وإلا كان يجدر بي أن أخلع عباءتي الكهنوتية التي أتخفي فيها، وأظهر نفسي للناس كما سيروني في يوم الحساب من دون خداع ولا نفاق. أنت محظوظة يا هيلستر لأنك وضعت ذلك الحرف القرمزي بشكل ظاهر على صدرك أمام جميع الناس! أما أنا فقد وضعت في قلبي سرّاً، وهو يكونني الآن بناره (الحرف القرمزي ١٨١).

إن ما قاله القس عن العلامة السرية (الحرف «A») التي على صدره صحيح من الناحية المادية أيضاً؛ لأن الراوي يستنطق في نهاية الرواية الحشد المتجمهر فيقول بعضهم مقسمين: «إنهم رأوا علامة مدموغة على جلد صدر القس تشبه تماماً ذلك الحرف القرمزي الذي تحمله هيلستر على صدرها» (الحرف القرمزي ٢٤٣). وأساساً فقد تم التلميح إلى هذه الحالة سابقاً في المشهد الذي دار بين روجر تشيلينغ وديميسدل. فعندما تظاهر تشيلينغ، الذي انتحل صفة الطبيب زوراً، أنه يعالج ديميسدل، وسقاه الدواء المنوم الذي استخلصه من الأعشاب التي جمعها، فتح أزرار قميص القس بينما يغوص في نوم عميق بتأثير الدواء، ونظر إلى صدره، وهنا يتساءل الراوي قائلاً: «ماذا كانت علامة الدهشة والحيرة والابتهاج تلك التي بدت على وجهه؟»، «كانت تلك البهجة والفرحة القوية والمفرطة تتدفق من كل مسامات بدن تشيلينغ وورث القبيح، وكأن الوجه أو العينين لم يكفيا للتعبير عنها» (الحرف القرمزي ١٣٠)، «كان هناك إعجاب وحماس مختلط بالحيرة والذهول» في هذه الفرحة. حسب ما يفهم من ذلك أن ديميسدل كان قد حفر الحرف «A» على جلده كنموذج لتعذيبه نفسه.

لقد أدخل كل من تشيلينغ وورث وديميسدل بأهم مبدأ للعقيدة البيوريتانية وهو مبدأ الصدق. إن هذا المبدأ، الذي يعني الإفصاح عن الحقيقة كما هي أمام الله وأمام العالم، يعد أهم واجب وضرورة لجعل الإنسان مؤمناً حقيقياً أو معترفاً حقيقياً^(٤٣). فتشيلينغ وورث أخفى هويته وشخصيته الحقيقية من أجل تحقيق الهدف الذي وضعه نصب عينيه ألا وهو الانتقام، وتقرب من ديميسدل لكسب وده وثقته، حتى بلغ به الأمر أن سكن معه في بيت واحد كطبيب له. وفي نهاية الرواية لم يندم تشيلينغ على ما أقدم عليه من أفعال، ليثبت بذلك أنه شخص ملعون مسبقاً من الله، وذلك وفقاً لعقيدة البيوريتان. وأما ديميسدل فإنه لم يستطع أن يكون صادقاً حتى نفسه الأخير، وبذلك فإن كل الحقائق المتصورة حوله كانت كذباً. وذلك لأن «الإنسان المزيف يرى الكون كله مزيفاً، فلا يمكن تلمسه (من؟)؛ وعندما يراد التعرف على طبيعته مادياً بلمسه باليد فإنه يتقلص ثم يتلاشى ويختفي. فذلك الإنسان أيضاً عندما يُظهر نفسه تحت ضوء مزيف فإنه يتحول إلى مجرد ظل ثم يتلاشى ويختفي» (الحرف القرمزي ١٣٨). إن الشيء الوحيد الذي جعل تشيلينغ وورث حقيقياً هو الانتقام، بينما الشيء الوحيد الذي جعل القس حقيقياً فهو محاولته التحمل بصمت. يتطرق الكاتب إلى تفاصيل الحالة

(٤٣) David Levin، المرجع السابق ص ١٤.

النفسية لديميسدل، بينما لا يفعل الشيء ذاته بالنسبة لتشيلينغ وورث.

لا تخفي هيستر شيئاً من الأسرار، وبالأساس فإن الحرف الذي تحمله كعقاب لها يكسبها وبشكل ساخر فهماً ودراية بشأن أسرار الآخرين. وبكل الأحوال فإن هذا الحرف وبمرور الوقت يفقد معناه الحقيقي وينساه الناس، وتتغير نظرتهم إلى هيستر نتيجة لأعمال الخير الكثيرة التي قامت بها، والمساعدات التي قدمتها للمرضى والمعوزين ومواساتها لهم. فلم يعد الحرف «A» في نظر هؤلاء يرمز إلى الفعل الشنيع الذي ارتكبه، وإنما راحوا يفسرونه بكلمة «Angel» التي تعني في اللغة الإنكليزية الملاك، أو بكلمة «Able» التي تعني القادر على مواساة ومساعدة المرضى والمحتاجين. وأما ديميسدل فيعاني من أول الرواية إلى آخرها وبشكل مؤثر من آلام وأوجاع ضميره المذنب والإثم بسبب إخفائه ذاته عن الآخرين^(٤٤). والشيء الملفت والمثير هنا هو تفسيرات وتعليقات الناس المختلفة حول سلوكه المتمثل بإظهار حرف «A» رمز الخطيئة الذي على صدره، واعترافه بذنبه عند لفظ أنفاسه الأخيرة. فبعضهم يقر أنه رأى هذا الحرف، وأما بعضهم الآخر فيرفض الإقرار بأنهم رأوا هذا الحرف أو أن القس قد اعترف بشيء. وإنما يعتقدون أن ديميسدل بموته بين أحضان امرأة أئمة مثل «هيستر» قد جعل موته سبيلاً للهداية والإرشاد. إذ إنه قديس، وليس للاعتراف الذي أقدم عليه خلال لفظ نفسه الأخير «أي علاقة بالخطيئة التي كانت سبباً لحمل هيستر الحرف القرمزي». وحسب هؤلاء الشهود المحترمين والمعتبرين من ذوي المكانة في المجتمع فإن تصرف القس يهدف إلى القول: «إن الإنسان ليس له قيمة تُذكر، حتى وإن كان قد (نال) أعلى مستويات من الاستقامة». «وبعد أن أمضى حياته بالجهود والأعمال الفضيلة في سبيل تحقيق الرفاهية الروحية للبشرية، فقد أصبحت وفاته أيضاً حكاية تُستقى منها العبر والعظات. وأعطى القس درساً مريراً وقوياً لنا نحن محبيه الذين يُعد كل واحد منا مخطئاً في نظر الطهارة المطلقة» (الحرف القرمزي ٢٤٤). إن هذا الأسلوب من التفكير أمرٌ طبيعي للغاية بالنسبة للبيوريتانيين في ذلك العصر، وذلك لأن القس آرثر ديميسدل المبجل والموقر هو من عباد الله المختارين وأحد القديسين الأحياء لكنيسة البيوريتانية.

والمحصلة، عندما ينتقد هاوثورن التاريخ البيوريتاني في الحرف القرمزي، فإنه لا يشمل بانتقاده كل المذهب البيوريتاني جملة وتفصيلاً. وإنما انتقد الكاتب النقاط أو الجوانب الفاسدة والمنحرفة للبيوريتانية. فهو قد عارض تمسك البيوريتانيين بالمعتقدات الدوغماتية المترمة بشكل يلحق الضرر بالروح الإنسانية، وأشار إلى أشكال القسوة والصرامة التي تؤدي إلى نتائج مأساوية، وهاجم البيوريتانية الفاسدة والمنحرفة من أجل المحافظة على الخصوصية الأساسية للبيوريتان من حيث الجوهر. ويعارض هاوثورن وبشكل خاص من خلال ديميسدل سلبية الشخصية والاغتراب الذاتي وتبديد الذات والقيام بأي نشاط صارم ومتشدد في الميادين

.Ian Ousby, An Introduction to Fifty American Novels, Pan Books, London, 1979, s. 53 (٤٤)

الاجتماعية، مثل: الدين أو السياسة أو مجالات العمل لأجل المبادئ المجردة إلا أنه يدافع عن تأكيد المذهب البيوريتاني على الضمير والوجدان وتقرير المصير وخصوصية فردية إنسان.

إن المفتاح الذي بإمكانه فتح الأعماق والأسرار الخفية للطبيعة هو المحبة. وإن إنسانية هذه المحبة تتجسد في الحنان والتعاطف الذي يشعر به قلب ما تجاه قلب آخر يعاني من الألم^(٤٥). وعدا عن ذلك فإنه لا يهمل الوقوف والتأكيد على مسؤولية البيوريتانية. فهاوثرن يتناول موضوع تحقيق الذات من خلال هيوستن، وتبديد الذات من خلال ديميسدل، والانتقام من خلال تشيلينغ وورث^(٤٦). فتشيلينغ يمثل هنا الخطيئة غير القابلة للعفو والغفران، وذلك لأنه لم يظهر الندامة، على عكس هيوستن وديميسدل، وتعدى على روح الإنسان، ومن هذا الجانب فإنه يرمز إلى العقيدة البيوريتانية الفاسدة^(٤٧).

إن هاوثرن عمل من خلال كتاباته، وبشكل خاص «الحرف القرمزي»، على محاسبة أجداده بشأن الخطايا والجرائم التي اقترفوها باسم الدين، وحاول كذلك حماية جوهر المذهب البيوريتاني «التطهري» والمحافظة عليه. فهو قد ركز على تقاليد وأعراف نيو إنكلاند ونمط حياة البيوريتان، وانتقد بشكل صريح وواضح الجوانب الفاسدة والمنحرفة للعقيدة البيوريتانية متصرفاً في ذلك كمؤرخ وناقد للبيوريتانيين^(٤٨). إنه وإن كان قد انتقد البيوريتانية التي طبقها أجداده إلا أن هذه الانتقادات ما تزال تحتفظ بصلاحياتها ووجاهتها في عصرنا هذا وتنطبق عليه.

المراجع والمصادر:

- Bell, Millicent. Hawthorne and the Real: Bicentennial Essays. Ohio State University Press, Columbus 2005.
- 2. Elliott, Emory, "The Legacy of Puritanism. Divining America", TeacherServe©, National Humanities Center, <http://nationalhumanitiescenter.org/tserve/eighteen/ekeyinfo/legacy.htm>, (10.01.2016)
- Fujie, Keiko "Hawthorne's Light & Dark in The Scarlet Letter". Osaka Literary Review, ٣٠-١١-١٩٨٠, s. 116-127.
- Glazier, Lyle, Decadence and Rebirth, Hacettepe Lectures in American Literature, Hacettepe University Publications, Ankara 1971.
- Graham, Wendy C. Gothic Elements and Religion in Nathaniel Hawthorne's Fiction, Tectum Verlag DE, Marburg 1999.
- "Güriz, Adnan. "Avrupada Reform Hareketi ve Mülkiyet Sorunu" ، <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/335/3397.pdf> 256-257, (05.01.2016).
- Hall, Kevin. Calvinism. Introduction to the Study of Calvinism , <http://www.biblestudyguide.org/ebooks/kevinhall/calvinism-te.pdf>, (07.01.2016).

(٤٥) المرجع السابق ص ٩.

(٤٦) المرجع السابق ص ٢٠.

(٤٧) المرجع السابق ص ٢٠.

(٤٨) Ousby، المرجع السابق ص ٤٧.

- Hawthorne, Nathaniel, Kızıl Damga, çev. Z. Gülümser Ağırer Çuhadar, Arion Yayınevi, İstanbul 2002. دار أريون للنشر، إسطنبول، ٢٠٠٢. Z. Gülümser Ağırer Çuhadar، ناثانيل هاوثورن، الحرف القرمزي، ترجمة. ز. كولومسر آغيرر تشوهادار
- _____ The House of the Seven Gables, Airmont, New York 1963.
- Horton, Michael, For Calvinism, Zondervan, Michigan 2011.
- Imene, Kahhoul, Puritanical Dimensions in The Scarlet Letter: Moral Demands Versus Individual Needs, Mohamed Khider University – Biskra Faculty Of Letters and Languages Department of Foreign Languages, English Branch, Algeria 2011/2012.
- Kilbourne, Benjamin "Shame Conflicts and Tragedy in The Scarlet Letter" ,Japa, ٢/٥٣, s. 465-483.
- Ladenburg, Thomas, "Amerika's Manifest Destiny" ,Digital History, s. 40-41
http://www.digitalhistory.uh.edu/teachers/lesson_plans/pdfs/unit5_8.pdf, (15.01.2016).
- Lemay, J. A. Leo, An Early American Reader, United States Information Agency, Washington DC. 1993.
- Levin, David, "Nathaniel Hawthorne, The Scarlet Letter" ,The Voice of America, Forum Lectures, The American Novel, United States Information Agency, Washington DC. 1977, s. 10-17.
- Levin, Harry, The Power of Blackness, Vintage Books, New York ١٩٥٨.
- Madsen, Deborah L. "Hawthorne's Puritans. From Fact to Fiction" ,Journal of American Studies 33.3 1999, s. 509-517.
- Meltzer, Milton, Nathaniel Hawthorne: A Biography, Twenty-First Century Books, Minneapolis 2007.
- Old, Hughes Oliphant, Worship: Reform According to Scripture, Westminster John Knox Press, Louisville 2002.
- Ousby, Jan, An Introduction to Fifty American Novels, Pan Books, London 1979.
- Pfister, Joel, "Hawthorne as Cultural Theorist" ,The Cambridge Companion to Nathaniel Hawthorne, Cambridge University Press, Cambridge 2004, s. 35-59.
- Ruland, Richard; Bradbury, Malcolm, From Puritanism to Postmodernism: a History of American Literature, Penguin Books, New York ١٩٩١.
- Torun, İshak, "Kapitalizmin Zorunlu Şartı 'Protestan Ahlâk' " ,C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, ٢٠٠٢III/2٩٨-٨٩, İshak Torun, "
- http://college.cengage.com/english/lauter/heath/4e/students/author_pages/early_nineteenth/hawthorne_na.html, (06.01.2016).
- http://home.arcor.de/vhailor/413_FF_Fact_file_3_NRW.pdf, s. 1. (١٤, ٠١, ٢٠١٦),